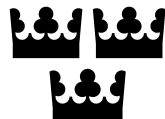

Utrikesförvaltning och internationell samverkan

5

Förslag till statsbudget för 2001

Utrikesförvaltning och internationell samverkan

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Utrikesförvaltning och internationell samverkan	9
2.1	Omfattning	9
2.2	Utgiftsutvecklingen	9
3	Utrikes- och säkerhetspolitik	11
3.1	Omfattning	11
3.2	Utgiftsutveckling	12
3.3	Mål	12
3.4	Politikens inriktning	12
3.5	Insatser	14
3.6	Resultatbedömning	22
3.7	Revisionens iakttagelser	24
3.8	Budgetförslag	24
3.8.1	5:1 Utrikesförvaltningen	24
3.8.2	5:2 Nordiskt samarbete	26
3.8.3	5:3 Ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. samt diverse kostnader för rättsväsendet	26
3.8.4	5:4 Bidrag till vissa internationella organisationer	27
3.8.5	5:5 Nordiska Ministerrådet	29
3.8.6	5:6 Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)	30
3.8.7	5:7 Fredsfrämjande verksamhet	31
3.8.8	5:8 Svenska institutet	32
3.8.9	5:9 Övrig information om Sverige i utlandet	33
3.8.10	5:10 Utredningar och andra insatser på det utrikespolitiska området	34
3.8.11	5:11 Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling	35
3.8.12	5:12 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	35
3.8.13	5:13 Forskning till stöd för nedrustning och internationell säkerhet	36
3.8.14	5:14 Utrikespolitiska Institutet	37
3.8.15	5:15 Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse	38
3.8.16	5:16 Inspektionen för strategiska produkter	38

3.8.17	5:17 Europainformation m.m.....	39
3.8.18	5:18 Föreningen Norden.....	40

Tabellförteckning

Anslagsbelopp	7
2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5	9
3.1 Utgiftsutveckling inom politikområde 5	12
3.2 Anslagsutveckling för 5:1 Utrikesförvaltningen	24
3.3 Offentligrättslig verksamhet	24
3.4 Uppdragsverksamhet	24
3.5 Beräkning av anslaget 5:1 för 2001	25
3.6 Anslagsutveckling för 5:2 Nordiskt samarbete	26
3.7 Beräkning av anslaget 5:2 för 2001	26
3.8 Anslagsutveckling för 5:3 Ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. samt diverse kostnader för rättsväsendet	26
3.9 Beräkning av anslaget 5:3 för 2001	27
3.10 Anslagsutveckling för 5:4 Bidrag till vissa internationella organisationer	27
3.11 Beräkning av anslaget 5:4 för 2001	29
3.12 Anslagsutveckling för 5:5 Nordiska Ministerrådet	29
3.13 Beräkning av anslaget 5:5 för 2001	30
3.14 Anslagsutveckling för 5:6 Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)	30
3.15 Beräkning av anslaget 5:6 för 2001	31
3.16 Anslagsutveckling för 5:7 Fredsfrämjande verksamhet	31
3.17 Bemyndiganden om ekonomiska förpliktelser	31
3.18 Beräkning av anslaget 5:7 för 2001	32
3.19 Anslagsutveckling för 5:8 Svenska institutet	32
3.20 Uppdragsverksamhet	33
3.21 Beräkning av anslaget 5:8 för 2001	33
3.22 Anslagsutveckling för 5:9 Övrig information om Sverige i utlandet	33
3.23 Beräkning av anslaget 5:9 för 2001	34
3.24 Anslagsutveckling för 5:10 Utredningar och andra insatser på det utrikespolitiska området	34
3.25 Beräkning av anslaget 5:10 för 2001	35
3.26 Anslagsutveckling för 5:11 Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling	35
3.27 Beräkning av anslaget 5:11 för 2001	35
3.28 Anslagsutveckling för 5:12 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	35
3.29 Beräkning av anslaget 5:12 för 2001	36
3.30 Anslagsutveckling för 5:13 Forskning till stöd för nedrustning och internationell säkerhet	36
3.31 Beräkning av anslaget 5:13 för 2001	37
3.32 Anslagsutveckling för 5:14 Utrikespolitiska Institutet	37
3.33 Beräkning av anslaget 5:14 för 2001	38

3.34 Anslagsutveckling för 5:15 Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse	38
3.35 Beräkning av anslaget 5:15 för 2001	38
3.36 Anslagsutveckling för 5:16 Inspektionen för strategiska produkter	38
3.37 Offentligrättslig verksamhet	39
3.38 Beräkning av anslaget 5:16 för 2001	39
3.39 Anslagsutveckling för 5:17 Europainformation m.m.	39
3.40 Beräkning av anslaget 5:17 för 2001	40
3.41 Anslagsutveckling för 5:18 Föreningen Norden.....	40
3.42 Beräkning av anslaget 5:18 för 2001	40

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att under år 2001, i fråga om ramanslaget 5:7 *Fredsfrämjande verksamhet*, besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 150 000 000 kronor efter år 2001.
2. för budgetåret 2000 anvisar anslagen under utgiftsområde 5 *Utrikesförvaltning och internationell samverkan* enligt följande uppställning.

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
5:1 Utrikesförvaltningen	ramanslag	1 816 068
5:2 Nordiskt samarbete	ramanslag	1 511
5:3 Ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. samt diverse kostnader för rättsväsendet	ramanslag	5 573
5:4 Bidrag till vissa internationella organisationer	ramanslag	452 817
5:5 Nordiska ministerrådet	ramanslag	281 094
5:6 Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)	ramanslag	25 997
5:7 Fredsfrämjande verksamhet	ramanslag	149 453
5:8 Svenska institutet	ramanslag	55 451
5:9 Övrig information om Sverige i utlandet	ramanslag	13 863
5:10 Utredningar och andra insatser på det utrikespolitiska området	ramanslag	2 259
5:11 Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling	ramanslag	9 000
5:12 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	obetecknat anslag	21 373
5:13 Forskning till stöd för nedrustning och internationell säkerhet	ramanslag	10 781
5:14 Utrikespolitiska Institutet	obetecknat anslag	11 710
5:15 Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse	ramanslag	4 603
5:16 Inspektionen för strategiska produkter	ramanslag	17 404
5:17 Europainformation m.m.	ramanslag	21 800
5:18 Föreningen Norden	ramanslag	7 128
Summa		2 908 385

2 Utrikesförvaltning och internationell samverkan

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet Utrikesförvaltning och internationell samverkan omfattar politikområdet Utrikes- och säkerhetspolitik.

2.2 Utgiftsutvecklingen

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5

Miljoner kronor

	Utfall 1999	Anslag 2000 ¹	Utgifts- prognos 2000	Förslag anslag 2001	Beräknat anslag 2002	Beräknat anslag 2003
Politikområde 5	2 877	2 808	3 089	2 908	2 881	2 926
Totalt för utgiftsområde 5	2 877	2 808	3 089	2 908	2 881	2 926

¹ Inklusive beslut till följd av förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 i samband med den ekonomiska vårpropositionen.

3 Utrikes- och säkerhetspolitik

3.1 Omfattning

Politikområdet Utrikes- och säkerhetspolitik består av 18 anslag fördelade på följande delområden: Utrikesförvaltningen, internationella organisationer, information om Sverige i utlandet, nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor samt övriga utrikespolitiska frågor. Inom politikområdet verkar två myndigheter: Svenska institutet och Inspektionen för strategiska produkter.

Politikrådets verksamhet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer. Nedan följer en kort beskrivning av den verksamhet som bedrivs inom politikområdet.

Utrikesförvaltningen omfattar såväl Utrikesdepartementet som utrikesrepresentationen, vissa kostnader för Sveriges deltagande i det nordiska samarbetet och ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet samt diverse kostnader för rättsväsendet.

Utrikesförvaltningens uppgift är att ansvara för hanteringen av Sveriges förbindelser med andra länder och internationella organisationer samt att förbereda och samordna verksamheter och beslut inom de politikområden som utrikesdepartementet svarar för.

Internationella organisationer omfattar Sveriges obligatoriska bidrag till vissa internationella organisationer, i första hand Förenta nationerna, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), den gemensamma

utrikes- och säkerhetspolitiken inom EU (GUSP), Nordiska ministerrådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) samt fredsfrämjande verksamhet.

Information om Sverige i utlandet omfattar dels Svenska institutet vars verksamhet syftar till att sprida kunskap om Sverige i utlandet och svara för utbyte med andra länder inom kultur, utbildning, forskning och samhällsliv i övrigt, dels anslaget Övrig information om Sverige i utlandet som fördelas på de svenska utlandsmyndigheternas informations- och kulturutbytesverksamhet, pressverksamhet och integrerade främjandeinsatser inklusive medel till Nämnden för Sverige-främjande i utlandet (NSU) för strategiska insatser.

Nedrustnings och säkerhetspolitiska frågor omfattar anslag vilka finansierar information och forskning om nedrustnings och säkerhetspolitiska frågor. Syftet är att ta fram och föra ut studier och utredningar som dels kan utgöra den tekniska vetenskapliga sakkunskap som är nödvändig i internationella förhandlingar i det pågående nedrustningsarbetet, dels öka allmänhetens engagemang och förståelse för nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor.

Övriga utrikespolitiska frågor omfattar anslagen: Inspektionen för strategiska produkter med syfte att ansvara för kontroll av krigsmaterial och strategiska produkter, Europainformation vilket finansierar EU-information vid UD:s press och informationsenhet, och det statliga bidraget till Föreningen Nordens verksamhet.

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom politikområde 5

Miljoner kronor

	Utfall 1999	Anslag 2000 ¹	Utgifts- prognos 2000	Förslag anslag 2001	Beräknat anslag 2002	Beräknat anslag 2003
5:1 Utrikesförvaltningen	1 908,9	1 715,4	1 934,0	1 816,1	1 800,2	1 838,8
5:2 Nordiskt samarbete	1,4	1,5	2,0	1,5	1,5	1,6
5:3 Ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. samt diverse kostnader för rättsväsendet	2,5	7,3	10,0	5,6	6,2	6,3
5:4 Bidrag till vissa internationella organisationer	279,4	441,6	420,0	452,8	452,8	452,8
5:5 Nordiska ministerrådet	268,8	291,7	261,2	281,1	281,1	281,1
5:6 Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)	21,1	26,9	26,0	26,0	26,0	26,0
5:7 Fredsfrämjande verksamhet	173,1	147,4	245,0	149,4	152,6	155,9
5:8 Svenska institutet	52,2	55,7	55,0	55,4	56,6	57,8
5:9 Övrig information om Sverige i utlandet	12,8	15,2	17,6	13,9	11,2	11,2
5:10 Utredningar och andra insatser på det utrikes politiska området	0,9	1,7	2,9	2,3	2,3	2,3
5:11 Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling	8,3	9,0	10,4	9,0	9,0	9,0
5:12 Bidrag till Stockholms internationella freds forskningsinstitut (SIPRI)	20,8	20,9	20,9	21,4	21,8	22,2
5:13 Forskning till stöd för nedrustning och internationell säkerhet	11,6	11,2	11,0	10,8	11,0	11,3
5:14 Utrikespolitiska Institutet	10,2	11,6	11,5	11,7	10,7	10,9
5:15 Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse	4,9	4,5	5,5	4,6	5,9	6,0
5:16 Inspektionen för strategiska produkter	16,1	17,4	18,0	17,4	17,8	18,1
5:17 Europainformation m.m.	18,3	21,8	30,6	21,8	7,8	7,8
5:18 Föreningen Norden	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1
Totalt för politikområde 5	2 877²	2 807,8	3 088,7	2 908,4	2 881,4	2 926,2

¹ Inklusive beslut till följd av förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 i samband med den ekonomiska vårpropositionen.

² Inklusive äldre anlag: 95/96 03A5 Utredningar m.m., r 1 262 tkr, 95/96 03B9 Fredsbevarande verksamhet, r 52 000 tkr, 95/96 03D2 Övrig information om Sverige i utlandet, r 57 tkr, 95/96 03E6 Europainformation m.m., r 4 831 tk

3.3 Mål

Målet för politikområdet är att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder.

3.4 Politikens inriktning

Den europeiska integrationen och den ekonomiska globaliseringen med den snabba informationsteknologiska utvecklingen medför ett växande svenskt beroende av omvärlden och ger samtidigt Sverige ökade möjligheter att tillsammans med andra länder påverka den europeiska

och internationella utvecklingen i för vårt land viktiga avseenden.

Vårt medlemskap i Europeiska unionen (EU) påverkar svenskt samhällsliv och svensk politik på de flesta områden. Svensk utrikespolitik samverkar nära med övriga medlemsländers inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP). Därigenom stärks vårt lands medansvar för och inflytande över europeisk och även global utveckling. Sverige deltar aktivt i EU:s gemensamma handelspolitik och i utvecklingen av unionens bistånds- och migrationspolitik. EU:s centrala roll i svensk utrikespolitik kommer att betonas särskilt under första halvåret 2001, då svensk utrikespolitik och utrikesför

valtning i hög grad inriktas på genomförandet av det första svenska ordförandeskapet i unionen.

EU är den ojämförligt främsta drivkraften i den europeiska integrationen och det europeiska samarbetet. Den europeiska integrationen befämjar ekonomisk och social utveckling, befäster demokratin och långsiktig fred och säkerhet. Därför är unionens utvidgning med nya medlemmar av central betydelse i svensk utrikes- och europapolitik. Det är också av största vikt att unionen anpassas och utvecklas så att dess handlingskraft stärks och medborgarnas Europaengagemang förstärks. Det är därför viktigt att regeringskonferensen om EU:s institutioner kan avslutas framgångsrikt under 2000 och att arbetet för modernisering och öppenhet fortsätter. En väl fungerande inre marknad är en viktig del av vårt lands strävanden att bibehålla hög tillväxt och låg inflation samt att öka sysselsättningsgraden.

Den ekonomiska och monetära unionen (EMU) är de senaste årens viktigaste steg mot en vidare integration mellan EU:s medlemmar. Att EMU blir framgångsrikt är av största betydelse för hela Europa. Ett svenskt deltagande kommer att underställas det svenska folket för avgörande.

Risken för ett förödande stormaktskrig har upphört för överskådlig tid. Sveriges säkerhetspolitiska läge är tryggare än på mycket länge. Sveriges militära alliansfrihet, som syftar till att vårt land skall kunna vara neutralt i händelse av krig i vårt närområde, består. Den gagnar vår egen säkerhet bäst, befäster säkerheten i vårt närområde och vår förmåga att medverka i uppbyggnaden av en alleuropeisk säkerhetsstruktur.

Att medverka till att förebygga och förhindra väpnade konflikter blir en alltmer central uppgift för svensk utrikes- och säkerhetspolitik i och utanför Europa. Sverige deltar i militärt och civilt samarbete med andra stater rörande krishantering och fredsfrämjande verksamhet. I den organisation för militär och civil krishantering, som EU är i färd med att bygga upp, skall Sverige medverka aktivt. Förutom i Förenta nationerna (FN) fullföljer Sverige också sitt fredsfrämjande samarbete i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och i de till Atlantpakten (Nato) anknutna Euroatlantiska partnerskapsrådet (EAPR) och Partnerskap för fred (PFF).

Den fortsatta utbyggnaden av samarbetet i vårt lands närmaste grannskap, Norden, Östersjöområdet och Barentsregionen, är en huvud-

uppgift för svensk utrikespolitik. Områdets integration i ett vidare europeiskt samarbete är av stor ekonomisk och säkerhetspolitisk betydelse för Sverige. Av särskild vikt är Ryssland. Utbyggnaden av Rysslands förbindelser med EU och förankring i ett brett europeiskt säkerhets-samarbete är en förutsättning för framväxten av en långsiktig, stabil alleuropeisk fredsordning.

Den globala utvecklingen präglas av motstridiga tendenser. Å ena sidan skapar växande världshandel, världsvida kapitalrörelser och snabba informationsteknologiska framsteg ökat välstånd såväl i de gamla industriländerna som i många utvecklingsländer. Å andra sidan växer klyftorna både mellan och inom länderna. Styrkan hos de globalt verkande marknadskrafterna reser allt tydligare krav på internationell politisk samverkan för att hävda gemensamma intressen till försvar för miljön och den kulturella mångfalden liksom för ekonomisk utveckling och kunskapsuppbyggnad i eftersatta länder.

Som enskild nation och EU-medlem verkar Sverige för en fri världshandel med överenskomna spelregler. Världshandelsorganisationen (WTO) är här av grundläggande betydelse. Samtidigt fullföljer Sverige i och utanför FN sitt aktiva engagemang för internationellt miljöansvar och är ett av de ytterst få länder, som uppfyller FN:s norm för utvecklingsbistånd. Mot bakgrund av de globala tendenserna blir det än mera angeläget att fortsätta den traditionella svenska utrikespolitik, som förenar strävan efter fri världshandel med förnyat utvecklings-samarbete och arbete för en miljömässigt hållbar global utveckling.

Det senaste decenniets internationella politiska utveckling har i många avseenden varit hoppgivande. Antalet mellanstatliga krig har minskat, viktiga nedrustningsöverenskommelser har träffats, och demokratin frammarsch har fortsatt. Detta har vidgat möjligheterna för en internationell samverkan, där konfliktförebyggande, krishantering och konfliktlösning sätts i fokus och där mänskliga rättigheter och individens säkerhet på ett annat sätt än tidigare blir en gemensam angelägenhet.

Samtidigt uppvisar utvecklingen emellertid oroande tendenser. Hotet från kärnvapen och andra massförstörelsevapen och risken för spridning av dem består. Även inomstatliga konflikter får svåra humanitära konsekvenser. FN brottas med allvarliga problem. Det åvilar FN att upprätthålla internationell fred och säkerhet. FN står som garant för att rätt skall gå före makt i världs-

politiken. Säkerhetsrådet är kärnan i den internationella rättsordningen. Medlemmarna har dock inte förmått eller velat att fullt ut tillförsäkra världsorganisationen den ställning, som borde tillkomma den i dagens förändrade internationella situation. Detta understryker med förnyad skärpa alla medlemmars och främst de ledande staternas gemensamma ansvar för FN liksom vikten av den pågående reformeringen av FN-systemet. För Sverige är stödet till FN och reformeringen av FN-systemet en primär utrikespolitisk uppgift.

Insikten om nödvändigheten av långsiktigt konfliktförebyggande arbete växer i det internationella samfundet. Att förebygga väpnade konflikter är ett av motiven till det internationella och svenska arbetet på att främja demokrati och en rättfärdig social och ekonomisk utveckling och på att stärka respekten för folkrätten och de mänskliga rättigheterna.

De mänskliga rättigheterna och människors säkerhet vinner allt större tyngd i folkrätt och politik. Mänskliga rättigheter är en angelägenhet för hela världssamfundet. Att främja de mänskliga rättigheterna och att stärka den enskilda människans säkerhet kommer i än högre grad att vara en ledstjärna i Sveriges internationella arbete på skiftande områden och i olika fora.

EU:s utvidgning och fördjupning, intensifierat samarbete i Nordeuropa, gemensam säkerhet och konfliktförebyggande, frihandel och utvecklingsbistånd, ett stärkt FN, nedrustning, demokrati, folkrätt och mänskliga rättigheter är delar i en samlad svensk utrikespolitik. Den förs i olika former - bilateralt, genom EU och i EU, i FN och andra organisationer - som blir alltmera ömsesidigt beroende. Detta ställer nya och ökande krav på svensk utrikesförvaltning att tillvarata svenska intressen och hävda svenska ståndpunkter.

Regeringen lägger stor vikt vid information om Sverige i utlandet. Verksamheten syftar till att ge ett gott anseende och skapa förtroende för Sverige som samarbetspartner och därmed främja svenska intressen och bidra till tillväxt och sysselsättning. Sverige profileras som en modern industrination med teknologisk spjutspetskompetens, med en framgångsrik musikindustri och som en erkänd mode- och designnation. Kulturen är ett naturligt inslag i presentationen av Sverige i utlandet. Ett omfattande utbyte inom kultur, forskning och utbildning berikar vårt land och ger oss möjligheter att ta till oss impulser och erfarenheter från andra länder.

Arbetet med att främja svensk export och utländska investeringar i Sverige är av stor betydelse, och utrikesförvaltningen har här viktiga uppgifter. Regeringen lägger stor vikt vid ett offensivt, slagkraftigt och integrerat Sverige-främjande. Inom ramen för export- och investeringsfrämjandet genomförs särskilda satsningar på informationsteknologi (IT), miljö och andra spjutspetsområden. Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande utgör ett politikområde inom utgiftsområde 24 Näringsliv.

3.5 Insatser

EU. Samarbete och säkerhet i Europa

Ordförandeskapet i EU första halvåret 2001 är den högst prioriterade uppgiften för utrikesförvaltningen under 2000 och 2001. Sveriges EU-politik och EU-arbete kommer under hösten 2000 och nästa år att domineras av ordförandeskapet, utvidgningsförhandlingarna och de institutionella och andra reformer, som är en av förutsättningarna för utvidgningen och för ett ökat förtroende från medborgarnas sida. Den svenska anslutningen till Schengenavtalet beräknas ske i början av 2001.

Ordförandeskapet innebär att Sverige skall leda alla möten i rådet och dess underorgan, representera rådet inför Europaparlamentet och företräda EU gentemot andra stater och internationella organisationer, främst FN. Som ordförande ansvarar Sverige för dagordningen, vilken dock till stor del bestäms av tidigare beslut och oförutsedda händelser. Vår uppgift är främst att se till hela unionens intressen. Detta hindrar inte att Sverige som andra ordförandeländer kan lägga särskild tonvikt vid av oss prioriterade områden som utvidgningen, sysselsättningen och miljön.

Ett utkast till program för ordförandeskapet presenterades sommaren 2000, och överläggningar pågår med Frankrike respektive Belgien för att få en smidig övergång före och efter ordförandeskapet. Ordförandeskapet blir mycket resurskrävande. Sverige skall bl.a. leda omkring 1 500 möten på olika nivåer, varav ett stort antal i Sverige och dagliga möten i FN.

För att sköta den planerade mötesverksamheten i Sverige under ordförandeskapet har ett särskilt 2001-sekretariat upprättats inom Utrikesdepartementet. Departementet har liksom övriga

delar av Regeringskansliet tilldelats särskilda medel inför det svenska EU-ordförandeskapet. Det omfattande arbete som ordförandeskapet medför kräver därutöver omprioriteringar av tillgängliga resurser inom utrikesförvaltningen.

UD:s press-, informations- och kulturenhet (PIK) har givits det samlade ansvaret inom Regeringskansliet för genomförandet av omfattande informations- och kulturaktiviteter under ordförandeskapet. Utrikesdepartementets resurser för näringslivsfrämjande har förstärkts avsevärt under senare år.

Europeiska rådets extra möte i Lissabon i mars 2000 ägnades sysselsättning, ekonomiska reformer och social sammanhållning och lade fast omfattande målsättningar för tillväxt och sysselsättning i ett tioårsperspektiv. Vikten av livslångt lärande, entreprenörskap och IT för att förverkliga dem framhölls. Årliga uppföljningsmöten skall hållas, det första i Stockholm under svenskt ordförandeskap den 23-24 mars 2001. Det ordinarie toppmötet i Göteborg den 15-16 juni kommer bl.a. att präglas av miljöfrågor och utvidgningen.

Den inre marknaden är en av grundstenarna i EU-samarbetet, och en fungerande inre marknad är en förutsättning för att målen vid toppmötet i Lissabon skall uppnås. Utrikesdepartementet samordnar de svenska ansträngningarna att åstadkomma en effektiv marknad i konsumenternas intresse. Stor vikt kommer att läggas vid de gemensamt prioriterade åtgärderna i kommissionens strategi för den inre marknaden.

Den största uppgiften under vårt ordförandeskap blir att leda de pågående förhandlingarna om EU:s utvidgning. Vid Europeiska rådets möte i Helsingfors i december 1999 beslöt man att inleda förhandlingar med återstående sex kandidatländer i Central- och Östeuropa, vilket innebar att förhandlingar nu förs med tolv länder. Man beslöt också att inkludera Turkiet bland kandidatländerna, men något beslut att inleda förhandlingar har inte fattats. Inträde förutsätter att nya medlemmar övertar EU:s regelverk och förmår uppfylla ett medlemskaps förpliktelser. Varje land skall bedömas på egna meriter. EU skall för sin del ha genomfört de interna reformer, som krävs för utvidgningen, så att unionen är redo från slutet av 2002.

Strävan är att den pågående regeringskonferensen om institutionella reformer skall slutföras till Europeiska rådets möte i december 2000 i Nice. Sverige och en majoritet av medlemsländerna anser att denna konferens skall begränsas

till de frågor, som måste lösas före en första utvidgning, dvs. främst röstningsreglerna i rådet, kommissionens sammansättning och möjligheter att fatta beslut med kvalificerad majoritet på flera områden. Även möjligheterna att förenkla reglerna om s.k. förstärkt samarbete mellan medlemmar, som inom ett område vill gå fram snabbare än hela unionen, kommer att undersökas av regeringskonferensen.

Parallellt med regeringskonferensen pågår också utarbetandet av en stadga för grundläggande rättigheter inom EU. Det sker i ett s.k. konvent med företrädare för medlemsregeringar, nationella parlament och Europaparlamentet. Sverige vill modernisera EU. Vi eftersträvar ett modernt och öppet EU nära medborgarna. Det innebär att effektiv förvaltning, begripliga beslutsprocedurer, största möjliga öppenhet, finansiell disciplin och ett stort mått av ansvarstagande skall vara ledstjärnor i arbetet för både enskilda aktörer och EU-systemet som sådant.

Arbetet med utvidgningen av EU är prioriterat i svensk Europapolitik. Genom utvidgningen skapas och befästs långsiktig fred och säkerhet i Europa. Efter Kosovokrigets slut 1999 råder fred i Europa fram till Tjetjeniens gräns, men det är på många håll, främst i västra Balkan, en ömtålig fred. Kosovokriget bekräftade med skärpa nödvändigheten för EU att effektivt kunna ingripa både militärt och civilt i uppflammande kriser.

Arbetet med att inom EU utveckla den europeiska säkerhets- och försvarspolitiken (ESDP) har fortskridit snabbt efter Europeiska rådets möte i Köln 1999. Politiken omfattar militär och civil krishantering och konfliktförebyggande. Den politiska och militära organisationen för krishantering förutses vara klar vid det svenska ordförandeskapets början, medan de militära kapacitetsmålen inte kommer att vara uppnådda förrän 2003. Då skall EU:s medlemsländer kunna ställa upp med sammanlagt 60 000 man för militär krishantering. På det civila området ställs motsvarande kapacitetsmål upp, bl.a. för civilpolis. Samarbetet med FN och länder utanför EU skall utvecklas.

Europeiska rådet beslöt i Feira i juni 2000 att EU skall förstärka sitt arbete med att förebygga väpnade konflikter. En rapport skall föreligga till dess möte i Nice i december och ligga till grund för det fortsatta arbetet under det svenska ordförandeskapet. Vårt mål är att en EU-politik för konfliktförebyggande skall utformas för att läggas fast vid Europeiska rådets möte i Göteborg 2001.

EU skall för sin krishantering kunna använda Nato-resurser i enlighet med de beslut Nato fattade i Berlin 1996. Detta gör en formalisering av relationerna mellan EU och Nato nödvändig, samtidigt som Västuropeiska unionen (VEU) successivt upphör som organisation och i sammanhanget relevanta funktioner överförs till EU. Kandidatländer och andra europeiska länder skall ges möjlighet att delta i EU:s krishantering.

Nato förblir den viktigaste militära samarbetsorganisationen i Europa. En av Nato:s huvuduppgifter är militär krishantering. Sverige deltar aktivt i samarbetet och övningsverksamheten inom EAPR och PFF. Nato:s roll i den nya krishanteringsstrukturen, inklusive bevarandet av den transatlantiska länken, kommer att vara en central frågeställning under uppbyggnaden av EU:s egen militära krishanteringsförmåga. Utan att ingå militära försvarsförpliktelser kommer Sverige tillsammans med alliansbundna och alliansfria stater att aktivt medverka i uppbyggnaden av EU:s militära krishanteringsförmåga.

För överskådlig tid förblir utvecklingen i Ryssland och dess förbindelser med omvärlden, i första rummet EU, den ojämförligt viktigaste faktorn i europeisk säkerhetspolitik. De vid Kosovokriget försämrade förbindelserna med Nato har åter normaliserats.

Den ryska ekonomin uppvisar en rad positiva tecken, och en kraftig upphämtning har skett efter den djupa krisen 1998. Men rysk ekonomi har allvarliga strukturella svagheter.

Kriget i Tjetjenien, det mest akuta problemet för regimen, har övergått i ett mera regelrätt gerillakrig. Regimen måste söka en politisk lösning. För Rysslands relationer med omvärlden är detta en nödvändighet. Det finns en stark vilja hos EU-länderna att fortsätta att bygga upp ett långsiktigt samarbete med Ryssland, vilket är en förutsättning för en stabil europeisk säkerhets- och samarbetsordning. En sådan politik är emellertid inte fullt ut genomförbar, så länge Ryssland i Tjetjenien gravt åsidosätter respekten för de mänskliga rättigheterna.

Det svenska utvecklingssamarbetet med Ryssland är viktigt, samtidigt som vi i olika sammanhang med skärpa framför vår kritik mot vad som sker i Tjetjenien. Huvuddelen av samarbetet med det väldiga grannlandet äger rum på regional och lokal nivå, främst med vårt närområde, nordvästra Ryssland. Stor vikt lägger vi vid stödet till utvecklingen i Kaliningrad och dess integration i Östersjösamarbetet.

Förbindelserna med Central- och Östeuropa är en prioriterad uppgift i svensk utrikespolitik. Samarbetet med kandidatländerna till EU har som ett övergripande syfte att underlätta deras inträde i unionen och därigenom att stärka europeisk säkerhet. År 2001 är det sista som regleras av gällande treåriga samarbetsprogram, där särskild vikt läggs vid en säkerhetsgemenskap, demokratins kultur, en socialt hållbar ekonomisk omvandling och en miljömässigt hållbar utveckling. Regeringen avser att återkomma till Riksdagen våren 2001 med förslag till fortsatta insatser.

I likhet med Ryssland är Ukraina en för EU och Sverige betydelsefull partner i formandet av en alleuropeisk säkerhetsgemenskap. Det svenska samarbetet med Ukraina syftar till att stödja en sådan roll för landet. Vitryssland däremot är på grund av sitt politiska system en källa till europeiska bekymmer och en potentiell oroshärd på gränsen mellan EU:s kandidatländer och Ryssland. Situationen i Kaukasus och Centralasien, båda områdena anknutna till det alleuropeiska säkerhetssystemet, skulle med kort varsel kunna bli än mera kritisk och framtvunga europeisk och därmed svensk uppmärksamhet.

I västra Balkan förblir läget fortsatt spänt med etniska motsättningar, våld och stor kriminalitet. Mörkast är situationen i Förbundsrepubliken Jugoslavien med Kosovo, medan Kroatien och Makedonien uppvisar ljusare tecken. Någon stabil lösning kan inte skönjas i Bosnien-Hercegovina, och i Albanien är utvecklingen på många områden djupt eftersatt.

Problemen i västra Balkan kan på längre sikt endast få en varaktig lösning genom områdets inlemmande i europeiskt samarbete och på lång sikt medlemskap i EU. Insikten om detta låg bakom bildandet av Stabilitetspakten för sydöstra Europa, som tillkom på EU:s initiativ i juni 1999. Den utgör ett politiskt ramverk, syftande till att främja ländernas egna ansträngningar att genom regional samverkan skapa demokrati och ekonomisk utveckling och bryta det mönster av väpnade konflikter, som präglat Balkanområdet. Sverige är aktivt engagerat i paktens arbete, och det svenska biståndet till området skall ses i sammanhang med pakten.

Sverige fullföljer under kommande år det starka och mångfacetterade bistånd vi givit västra Balkan, alltsedan den djupa krisen i området bröt ut för ett decennium sedan. Vårt militära bidrag koncentreras till vår bataljon i den internationella styrkan i Kosovo (KFOR), medan medverkan i

styrkan i Bosnien (SFOR) drogs ned fr.o.m. 2000.

Förutom med KFOR-bataljonen biträder Sverige FN-administrationen i Kosovo, UNMIK, med bl.a. civilpolis. Det humanitära stödet till Kosovo ersätts gradvis med stöd till infrastrukturrell återuppbyggnad och ökat stöd till främst demokratiuppbyggnad och lokal förvaltning. När biståndet till Kosovo kan reduceras, bör andra områden få ökat stöd. Det omfattande svenska stödet till Bosnien fortsätter, och det finns anledning att undersöka större insatser i Kroatien och Makedonien. Samarbetet med Albanien fullföljs. En utvidgning av biståndet till Serbien, vars flyktingsituation är mycket svår, är avhängig av den politiska utvecklingen i landet. Sverige ger idag humanitärt bistånd och stöd till demokratiprojekt.

Sveriges och EU:s engagemang i och för västra Balkan fyller en viktig konfliktförebyggande funktion. Att förebygga väpnade konflikter är ett prioriterat mål för svensk utrikes- och säkerhetspolitik, och genom erfarenheterna av Kosovokonflikten fick konfliktförebyggande en alltmer central roll i europeisk politik.

Sverige betraktar OSSE som ett viktigt instrument för att skapa långsiktig säkerhet i Europa. Vi fäster särskild vikt vid OSSE:s breda säkerhetsbegrepp och vida medlemskrets, som ger OSSE möjlighet att verka preventivt på ett effektivt sätt i speciellt utsatta områden. Sverige stöder särskilt OSSE:s fältverksamhet. Förutom i Kosovomissionen deltar Sverige med personal i flera andra OSSE-missioner.

OSSE är främst avpassat för att förebygga väpnade konflikter, för krishantering och för återuppbyggnad efter kriser. På sitt toppmöte i Istanbul 1999 beslöt staterna i OSSE att utveckla organisationens fredsfrämjande roll. En civil snabbinsatsstyrka skapas, förmågan till polisinsatser ökar och ett operationscentrum upprättas för de fältinsatser, som tar huvuddelen av OSSE:s budget i anspråk. Antalet fältmissioner har snabbt vuxit de senaste åren och spänner över ett vitt, konfliktförebyggande område med experter av skilda slag. Särskild vikt fäster Sverige vid den roll OSSE:s högkommissarie för nationella minoriteter spelar för att avvärja etniska konflikter.

Sverige har under 1999 och under första hälften av 2000 fortsatt deltagit aktivt i OSSE:s arbete. En viktig insats har varit de svenskar som Sverige ställt till OSSE:s förfogande för deltagande i OSSE:s fältmissioner. Kosovomissionen

utgör OSSE:s hittills största fältinsats och det svenska personalbidraget (omkring 30 personer) till denna är det största till OSSE. Sverige bidrar även med en missionschef vid OSSE-missionen i Lettland och har också deltagit i OSSE-missionerna i Albanien, Bosnien, Estland, Georgien, Kroatien och Makedonien.

Rustningskontroll är en prioriterad uppgift för OSSE. Stor betydelse för europeisk säkerhet har det efter förändrade förutsättningar anpassade avtalet om konventionella styrkor i Europa (CFE-avtalet), som undertecknades vid toppmötet 1999. Samtidigt undertecknades också ett nytt Wiendokument om förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder liksom en säkerhetsstadga, där de grundläggande principerna för europeisk säkerhet, bl.a. varje stats rätt att själv träffa sitt säkerhetspolitiska val, bekräftades.

Europarådet har en viktig uppgift, när det gäller att främja respekt för de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer. Stöd till den fortsatta demokratiska utvecklingen i Central- och Östeuropa är en central uppgift för Europarådet. Sverige verkar för en starkare inriktning på Europarådets kärnområden.

Samarbete i Norden, Östersjöområdet och Barentsregionen

Det nordiska samarbetet förändras genom Sveriges medlemskap i EU. Samarbetet mellan de nordiska länderna bidrar till att stimulera förverkligandet av den inre marknaden. Sveriges, Danmarks och Finlands medlemskap i EU och Norges och Islands tillhörighet till det europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) påverkar det nordiska samarbetet positivt. Arbetet för att reducera eller avskaffa gränshinder och att främja integrationen mellan de nordiska länderna är en prioriterad del av det nordiska samarbetet. Genom Öresundsförbindelsens öppnande den 1 juli i år ökar möjligheterna till integrationsfrämjande insatser i Öresundsregionen. För att stödja tillväxt och sysselsättning i regionen har stora ansträngningar inklusive finansiella resurser lagts ned på att etablera nätverk och informationscentra. Handlingsplaner har också utarbetats för att stärka integrationen med Finland och Norge. Det nordiska integrationsarbetet har fortsatt hög prioritet i svensk utrikespolitik. Inom det samnordiska samarbetet sker för närvarande en översyn av dess framtida inriktning, där bl.a. närområdesfrågorna är viktiga.

Ett nordiskt-baltiskt samarbetsområde, liknande det nordiska, håller på att växa fram. Östersjösamarbetet med Östersjöstaternas råd som centralt organ har fortsatt att förstärkas och breddas. De riktlinjer för samarbetet under 2001, som regeringarna dragit upp, betonar nödvändigheten att ta vara på regionens tillväxtpotentialer genom att avlägsna praktiska handelshinder och vikten av att främja kontakter mellan människor och organisationer. Det är också av stor vikt att Barentssamarbetet fördjupas. Genom gränsöverskridande regionalt samarbete skapas en bredare säkerhet i norr.

I det svenska utvecklingsarbetet med Central- och Östeuropa är våra baltiska grannar, Estland, Lettland och Litauen, liksom Polen prioriterade länder vid sidan av Ryssland och Ukraina. Ett huvudsyfte med det svenska stödet har varit att underlätta kandidatländernas anpassning inför EU-medlemskapet. Detta stöd kommer successivt, först vad gäller Estland och Polen, att ersättas med ett normalt grannlandssamarbete. Projektet "De baltiska ländernas år", som genomförs 2000, avser i likhet med "Polen i fokus" 1999 att fördjupa förbindelserna över Östersjön.

Europas säkerhet är odelbar. Det är av största vikt för Sverige och övriga nordeuropeiska stater att Östersjöområdet, Barentsregionen och Arktis är förankrade i en bred alleuropeisk säkerhetsstruktur tillsammans med Europas och Nordamerikas övriga länder. Vår del av Europa skall präglas av säkerhet, ekonomisk tillväxt och god miljö. Därmed gynnas hela Europa. EU:s nordliga dimension syftar till att stärka det nordeuropeiska områdets anslutning till unionen. Europeiska rådet godkände i juni 2000 en handlingsplan för den nordliga dimensionen under perioden 2000-2003. Planen, som utgör den första mera konkreta åtgärden för att förverkliga 1999 års riktlinjer för den nordliga dimensionen, är i huvudsak en inventering av pågående EU-aktiviteter, som berör eller kan komma att beröra EU:s partnerländer i Nordeuropa. Sverige kommer under vårt ordförandeskap att arbeta för att den nordliga dimensionen permanentas och förankras inom EU:s institutioner. Vi kommer även att ordna en första uppföljningskonferens.

Sveriges utvecklingsarbete med länderna i Central- och Östeuropa behandlas under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Under utgiftsområde 24 Näringsliv behandlas anslag för medel till näringslivsutveckling i Östersjöregionen.

FN och global säkerhet

FN:s ansvar för internationell fred och säkerhet är ett omistligt värde och en förutsättning för att den starkares rätt ej skall få råda. Från att endast ha gällt de suveräna staternas säkerhet har säkerhetsbegreppet i internationella sammanhang alltmera kommit att omfatta även individens säkerhet. Det internationella samfundets medansvar för enskilda människors säkerhet och respekten för de mänskliga rättigheterna har de senaste åren uppmärksammats på ett annat sätt än tidigare. Den latent konflikten, som finns mellan respekt för staternas suveränitet och krav på internationella ingripanden till individernas skydd vid allvarliga brott mot de mänskliga rättigheterna, har kommit i förgrunden inom FN.

I de svenska övervägandena om formerna för fredsframtvingande militära insatser väger folkrätten och vikten att slå vakt om FN:s säkerhetsråds auktoritet mycket tungt. Det är säkerhetsrådet som enligt FN-stadgan har till uppgift att besluta om militär våldsanvändning för andra ändamål än självförsvaret. Alla möjligheter till fredlig lösning måste först vara uttömda. Våldsanvändning utan nödvändigt säkerhetsrådsmandat riskerar att försvaga den internationella rättsordningen. Men nödvändiga åtgärder för att förhindra systematiska kränkningar av mänskliga rättigheter får inte heller stoppas av ett veto eller ett hot om veto. Då undermineras rådets och FN:s ställning. Världssamfundet kan inte stå passivt inför sådana humanitära katastrofer. Frågan om hur man skall agera måste prövas från fall till fall. Det är viktigt att också beakta långsiktiga och principiella aspekter och att utveckla det folkrättsliga regelverket. De ständiga medlemmarna har ett särskilt ansvar för säkerhetsrådets förmåga att agera. De bör så långt som möjligt avstå från att använda vetot eller hota med detta. Ett första steg mot en vetofri kultur vore att vetorätten begränsades till fredsframtvingande insatser.

FN är på olika sätt engagerat i fredsfrämjande verksamhet och krishantering runt om i världen. Under senare år har behovet av ett mera långsiktigt perspektiv på fredsfrämjande insatser blivit allt tydligare. Betydelsen av snabba insatser och samverkan mellan civila och militära komponenter har understrukits. Karaktären och omfattningen av FN:s fredsfrämjande insatser har också utvidgats. Mandaten har stärkts och bredats och inbegriper även stora civila komponenter. De 1999 inledda insatserna i Kosovo och

Östtimor har mycket omfattande mandat och delvis nya typer av arbetsuppgifter. Sverige har länge drivit på utvecklingen i denna riktning och särskilt agerat för upprättandet av civilpolis. Sverige har också tillhört de FN-medlemmar, som varit engagerade i arbetet på en flernationell militär snabbinsatsstyrka (det s.k. SHIRBRIG-samarbetet). I slutet av 1999 kunde denna styrka anmälas tillgänglig för FN.

Sverige deltar med 45 minröjningsexperter i den efter det israeliska militära tillbakadragandet 2000 förstärka FN-styrkan UNIFIL i Libanon.

FN:s fredsfrämjande verksamhet brottas med svåra politiska och ekonomiska problem. Två mycket allvarliga tillkortakommanden och misslyckanden redovisades hösten 1999 i av generalsekreteraren beställda rapporter om Srebrenica och Rwanda. Sverige skall verka aktivt för den fortsatta uppföljningen av rapporterna inom FN.

Samtidigt med att antalet mellanstatliga krig minskar, blir gränsen mellan militär och icke militär säkerhet mindre skarp. Miljöförstöring, massfattigdom, fattiga länders skuldsättning, etniskt, religiöst och politiskt förtryck är hot, som måste mötas globalt på samma sätt som krig och väpnade konflikter. Ofta utgör dessa hot också orsaker till väpnade konflikter. Bland världens stater växer insikten om nödvändigheten att i tid angripa de icke militära hoten för att förebygga väpnade konflikter. I svensk utrikespolitik, inte bara på europeisk utan även på global nivå, är konfliktförebyggande en högt prioriterad uppgift.

Att trygga enskilda människors säkerhet och skapa bättre levnadsvillkor för vår egen och framtida generationer kräver global solidaritet och globalt samarbete. FN och dess olika organ spelar här en central roll, vars betydelse inte får skymmas av att resultaten ibland kan inge besvikelse, då världsorganisationens mål och förhoppningar ställs mot starka nationella intressen. 1990-talets stora FN-konferenser om miljö, mänskliga rättigheter, befolkningsfrågor, kvinnor och social utveckling och boende och bebyggelse har satt dagordningen för världsorganisationens arbete. De följs nu upp med särskilda möten i generalförsamlingen efter fem år. Sverige kommer under sitt ordförandeskap att leda EU-arbetet inför och företräda EU vid flera av dessa uppföljningskonferenser. Konferenserna har inneburit ett genombrott för ett globalt synsätt och ansvarstagande. Att delta i det långsiktiga uppföljningsarbetet ingår som ett viktigt led i

Sveriges internationella solidaritetsarbete, som alltid varit starkt knutet till FN och dess fackorgan.

Den reformering av FN-systemet, som 1997 inleddes under generalsekreterarens ledning, är en förutsättning för att FN skall återvinna större auktoritet. Vissa framsteg har gjorts, men reformprocessen är trög. Sverige verkar för bättre finansiell styrning och långsiktigt hållbara finanser. Till skilda uppfattningar bland olika medlemsgrupper kommer som ett särskilt bekymmersamt reformhinder att vissa medlemsländer, bland dem Förenta staterna, inte fullgjort sina ekonomiska skyldigheter. EU och Sverige anser att reformer och skuldbetalningar bör ske parallellt, medan Förenta staterna menat att reformer måste gå före betalningar och andra länder åter hävdar motsatt uppfattning. Inte heller de sedan 1993 pågående och för FN:s auktoritet viktiga ansträngningarna att reformera säkerhetsrådet har ännu givit resultat. I likhet med det stora antalet medlemmar förespråkar Sverige en utvidgning, som gör rådet mera representativt för FN:s medlemskrets.

Folkrätten intar en central plats i svensk utrikespolitik. Den befinner sig i dynamisk utveckling med inriktning på individens rättigheter och säkerhet. Den internationella permanenta brottmålsdomstol, vars stadga antogs 1998, är ett viktigt led i denna. Sverige, som var pådrivande i processen, medverkar aktivt i förhandlingarna om stadgans närmare utformning och beräknas ratificera 2001.

Att arbeta för att stärka de mänskliga rättigheterna och demokratin är en prioriterad uppgift för svensk utrikespolitik och det svenska ordförandeskapet. Den genomsyrar vårt agerande på de flesta områden. En framgång i detta arbete är det tilläggsprotokoll till barnkonventionen om förbud mot användning av barn som soldater, vilket 2000 slutförhandlades under svensk ledning. Trots vissa framsteg återstår dock mycket att göra för att stärka och utbreda respekten för de mänskliga rättigheterna. Dödsstraff utdöms och verkställs i många länder, bland dem ledande stormakter. Tortyr förekommer på många håll. I inomstatliga konflikter råder stora brister i efterlevnaden av existerande regler, och det internationella samfundets möjligheter att ingripa är begränsade. Det finns därför ett stort behov av att stärka skyddet för individen i dessa konflikter. Liksom barnens rättigheter kräver kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan könen ett intensifierat internationellt utvecklingsarbete.

Det är av största vikt att de internationella nedrustningsansträngningarna drivs vidare. Det fullständiga avskaffandet av massförstörelsevapen förblir ett prioriterat mål i den aktiva svenska nedrustningspolitiken. Det förhållandet att den internationella säkerhetspolitiska situationen radikalt förbättrats det senaste decenniet och att viktiga nedrustningsöverenskommelser kunnat träffas ger inte utrymme för en avmattning i det fortsatta nedrustningsarbetet.

Icke-spridningsavtalet (NPT) understryker det nära sambandet mellan icke-spridning och nedrustning. De fem erkända kärnvapenmakterna gjorde i samband med översynskonferensen 2000 ett åtagande att fullständigt avveckla sina kärnvapenarsenaler utan villkoret allmän och total nedrustning. Man kom även överens om ett antal ytterligare konkreta utfästelser och nedrustningssteg, vilket förbättrat klimatet för kärnvapenedrustningen. Samtidigt står flera länder, bland dem Indien, Pakistan och Israel, utanför avtalet. Provstoppsavtalet (CTBT) har inte kunnat träda i kraft. Den ryska dumans ratifikation våren 2000 var ett viktigt framsteg, men Sverige beklagar djupt den amerikanska senatens vägran att ratificera liksom att andra viktiga stater som Kina ännu ej gjort det. Sverige medverkar i förberedelsearbetet inför CTBT:s ikraftträdande bl.a. genom att leda en arbetsgrupp med särskilt ansvar för verifikationsfrågorna.

Planerna på ett amerikanskt nationellt missilförsvar och deras inverkan på det rysk-amerikanska avtalet om begränsning av antibalistiska missilsystem (ABM-avtalet) inger oro. Detta och den ryska kärnvapenpolitiken ger anledning till farhågor för att kärnvapnen åter skall få ökad betydelse. Förhandlingarna om produktionsförbud mot klyvbart material för kärnvapenändamål har ännu ej kunnat påbörjas. Samverkan inom den s.k. ny agenda-konventionen, där Sverige ingår tillsammans med sex andra länder, fortsätter.

Det är av yttersta vikt att nedrustningsarbetet vad gäller biologiska och kemiska vapen fullföljs. Sverige deltar aktivt i förhandlingarna om ett kontrollsystem för B-vapenkonventionen, och förhoppningen är att ett verifikationsprotokoll skall kunna antas 2001. Vårt land är också starkt engagerat i nedrustningsansträngningarna rörande lätta vapen, de vapen som i dagens inomstatliga konflikter särskilt hårt drabbar civilbefolkningen. Inom EU råder utom i kärnvapenfrågorna stor samstämmighet i nedrustningsarbetet.

Ett vidgat internationellt ekonomiskt utbyte

Utrikeshandel utgör en stark drivkraft för ekonomisk tillväxt och utveckling såväl globalt som inom EU och nationellt. Frihandel är av stor betydelse för ett litet, utrikeshandelsberoende land som Sverige. Att rätt möta globaliseringen är en av vår tids viktigaste frågor. Det är därför av stor vikt att världshandeln sker inom ramen för väl fungerande spelregler, som utgör en förutsättning för att alla länder skall få samma rättigheter oberoende av ekonomisk och politisk styrka. Sverige fortsätter sitt mångåriga arbete för multilateralt samarbete och väl fungerande spelregler för den internationella handeln. En fri världshandel, förenad med respekt för miljö och mänskliga rättigheter, är ett svenskt mål.

WTO:s ministerkonferens i Seattle 1999 misslyckades med att lansera en ny förhandlingsrunda för nya handelsliberaliseringar. Förhandlingar påbörjades dock enligt tidigare beslut om jordbruks- och tjänstehandel och väntas pågå flera år. Samtidigt fortsätter EU arbetet för en ny förhandlingsrunda med bred dagordning. Ännu är det dock osäkert om och när beslut kan fattas. EU vägleds av de rådsslutsatser, som antogs i oktober 1999.

Regionala frihandelsarrangemang påskyndar den internationella liberaliseringen av handeln. EU är en av världens mest öppna marknader. Det är viktigt att göra den inre marknaden ännu mera effektiv, särskilt vad gäller den fria rörligheten för varor och tjänster, och göra den tydlig för konsumenter och företag. Sverige fortsätter inom EU att verka för ökad öppenhet mot omvärlden, för en reform av den gemensamma jordbrukspolitikerna och därmed för en liberalisering av världshandeln med jordbruksprodukter och för en förbättring av utvecklingsländernas tillgång till den europeiska marknaden. EU slöt 2000 ett nytt avtal, som ersätter Lomékonventionen, med 71 länder i Afrika, Västindien och Stilla havet (AVS-länderna), vari ytterligare handelsliberaliseringar är en viktig del.

De svenska medlemsavgifterna till flera av de internationella ekonomiska samarbetsorganisationerna finansieras över utgiftsområde 24 Näringsliv. Under utgiftsområde 24 behandlas vidare utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande samt bl.a. teknologisk infrastruktur.

Samarbete utanför Europa

Sverige har sedan lång tid fört en aktiv och globalt djupt engagerad utrikespolitik. Vi har ett omfattande och välutvecklat samarbete, såväl bilateralt som multilateralt, med länder och regioner utanför Europa. En viktig del av detta samarbete sker inom ramen för GUSP och EU:s breda dialog och biståndssamarbete med utvecklingsländerna. I FN och andra internationella organisationer bidrar Sverige till att stärka internationell fred och säkerhet, till att öka respekten för de mänskliga rättigheterna, till solidaritet med folken i utvecklingsländerna och till att bekämpa de globala miljöhoten.

Vårt lands sedan länge omfattande och täta förbindelser med Förenta staterna spänner över ett vitt fält från handel och vetenskapligt och kulturellt samarbete till säkerhetsskapande samarbete inom EAPR och PFF och livliga kontakter rörande utvecklingen i Östersjöområdet och Barentsregionen. Detta för Sverige inte minst ekonomiskt och teknologiskt viktiga samarbete skall vidareutvecklas. Sverige välkomnar ett ökat amerikanskt engagemang och amerikansk medverkan i olika projekt i Östersjöregionen. Det fortsatta samarbetet mellan EU och Förenta staterna inom ramen för den transatlantiska agendan, särskilt det ekonomiska samarbetet men även samarbetet rörande rättsfrågor, är av stor betydelse för Sverige. Under det svenska ordförandeskapet i EU första halvåret 2001 kommer ett toppmöte att hållas i Sverige med den amerikanske presidenten.

Den transatlantiska dialogen mellan EU och Kanada är av stor vikt, särskilt som det råder stor samstämmighet på många områden mellan de europeiska demokratierna och Kanada.

Sveriges liksom EU:s relationer med staterna i Mellanöstern, Afrika, Asien, Oceanien och Latinamerika omfattar såväl politiska förbindelser som handelsutbyte och utvecklingssamarbete.

Fredsprocessen i Mellanöstern kom efter det israeliska regeringsskiftet 1999 åter i rörelse. Israels tillbakadragande från Libanon 2000 innebar ett stort steg mot normala förhållanden för det sargade Libanon. De israelisk-palestinska fredssamtalen befinner sig hösten 2000 i en mycket dynamisk fas, och viktiga framsteg ter sig möjliga. Sverige fullföljer sin långa tradition av aktivt engagemang för en allomfattande, rättvis och varaktig fredsuppgörelse. Biståndssamarbetet med palestinierna fortsätter.

Den av FN beslutade avvecklingen av Iraks massförstörelsevapen har på grund av Bagdadregimens obstruktionspolitik ej kunnat genomföras. Det fortsatta FN-arbetet sker nu åter under svenskt ordförandeskap.

Som EU-medlem fortsätter Sverige att medverka i Barcelonaprocessen, unionens breda samarbete med länderna kring Medelhavet, syftande till välstånd och stabilitet i området.

Afrika söder om Sahara härjas alltjämt av en rad väpnade konflikter. I kriget mellan Etiopien och Eritrea, som Afrikanska enhetsorganisationen (OAU) verkat för att få slut på, synes en ljusning vara på väg, medan läget på andra håll inger föga omedelbart hopp. I flera av konflikterna pågår afrikanskledda fredsprocesser. Sverige stöder sådana ansträngningar liksom ett fortsatt starkt FN-engagemang i konflikthantering i Afrika. Till bilden av krig och utbredd fattigdom i Afrika måste vidare fogas en större politisk pluralism och ekonomiska reformer. En, om än alltjämt svag, demokratisk och ekonomisk bas för en positiv utveckling har lagts.

Svensk Afrikapolitik bygger vidare på den Afrikastrategi, som tillställdes riksdagen 1998. I Afrikapolitiken ingår bl.a. stöd till regionalt samarbete och ett utökat utvecklingssamarbete med Västafrika. I syfte att bredda och fördjupa mångfalden i samarbetet mellan Sverige och Sydafrika genomfördes 1999 en svensk manifestationsvecka i landet. Sverige lägger vidare stor vikt vid den intensifierade dialog mellan EU och afrikanska länder, som följt på toppmötet mellan dem i Kairo våren 2000.

I Öst- och Sydostasien är återhämtningen efter den finansiella krisen på god väg, och Sveriges handel med regionen växer åter. Kinas närhet till ett WTO-medlemskap efter förhandlingar med EU och Förenta staterna kommer att påskynda ekonomiska, om än inte politiska, reformer i landet. Östtimors frigörelse under svåra villkor 1999, den fortsatta demokratiseringen i Indonesien och de nyupptagna kontakterna mellan Nord- och Sydkorea samverkar till att minska spänningen i regionen. I motsatt riktning verkar dock de ansträngda relationerna mellan Kina och Taiwan och de skarpa motsättningarna mellan kärnvapenmakterna Indien och Pakistan.

Förbindelserna mellan EU och Asien stärks genom ett tredje toppmöte hösten 2000. Svensk Asienpolitik fullföljs enligt de riktlinjer, som utformades i den 1999 antagna Asienstrategin. Förutom vid handeln lägger Sverige tonvikt vid

miljösamarbete. I relationerna med Kina betonas samarbete kring mänskliga rättigheter.

Den positiva ekonomiska och politiska utvecklingen i Latinamerika har de senaste åren försvagats. I Latinamerika som helhet blev den ekonomiska utvecklingen negativ 1999, främst till följd av de finansiella kriserna och sjunkande priser på vissa råvaror. Samtidigt som demokratin befästs ytterligare på de flesta håll, förekom oroande tecken på motsatsen i några länder. De breda klyftorna mellan skilda befolkningsgrupper består, och på flera håll kränks alltjämt de mänskliga rättigheterna. Trots de senaste årens fredsträvanden fortsätter den inre väpnade konflikten i Colombia.

Sverige fullföljer sin centrala roll i det internationella stödet för återuppbyggnadsarbetet i Centralamerika efter orkanen Mitch. Sveriges liksom EU:s förbindelser med Latinamerika stärks ytterligare genom inrättandet av ett frihandelsområde mellan EU och Mexiko och genom förhandlingar om associeringsavtal med Mercosur och Chile, som även skall omfatta frihandel.

Sveriges utvecklingssamarbete med utvecklingsländer behandlas under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Information om Sverige i utlandet

De svenska utlandsmyndigheterna utgör regeringens främsta instrument för information om Sverige i enskilda länder och agerar i nära samverkan med Svenska institutet, som den 1 januari 1998 omvandlades från stiftelse till myndighet. Institutet erhöll då en ny övergripande målsättning vid sidan av sitt tidigare uppdrag; att främja svenska intressen och bidra till tillväxt, sysselsättning och kulturell utveckling i Sverige.

Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU) fick budgetåret 1999 sin första egna budget för treårsperioden 1999-2001 inom ramen för regeringens satsning på Europafrågor i vårpropositionen 1998 (prop. 1997/98:150). NSU-medlen har under 1999 och 2000 finansierat integrerade främjandeinsatser i bl.a. Hannover, Milano, New York, Paris, Shanghai, Tokyo.

Kulturutbytet har varit omfattande i synnerhet med Östeuropa men även med Västeuropa och Nordamerika. Koncentrerade manifestationer med medverkan av svenska aktörer inom skilda samhällsområden har skett under "Polen i fokus", "De baltiska ländernas år" och Sydafrika-

satsningen. Under Sveriges ordförandeskap i EU kommer en bred informationssatsning att presentera Sverige i EU:s medlemsländer och kandidatländer men även i andra länder. En mängd kultur-, informations- och främjandeaktiviteter genomförs med tonvikt på svenska profilfrågor som design, IT, musik, mode, mat och miljöteknik. Arkitekturåret 2001 med bl.a. Bomässan i Malmö är en annan viktig nationell manifestation med internationellt deltagande.

Inom ramen för export- och investeringsfrämjandet och det allmänna Sverigefrämjandet genomförs en gemensam IT-satsning i samarbete mellan UD och utlandsmyndigheterna, Exportrådet, Invest in Sweden Agency, Sveriges tekniska attachéer och branschorganisationen IT-företagen AB. Syftet är att göra en kraftsamling inom marknadsföring av svensk IT i utlandet genom att arrangera ett antal aktiviteter som hjälper svenska företag att marknadsföra produkter och tjänster och att attrahera utländska investeringar till Sverige.

Insatser för att främja utrikeshandel, export och utländska investeringar i Sverige behandlas närmare under utgiftsområde 24.

3.6 Resultatbedömning

Ett land av Sveriges storlek kan sällan peka på att utrikespolitiken givit ett visst konkret resultat. Endast när det gäller sådant som direkt rör det egna landet eller på enskilda punkter i ett internationellt frågekomplex är det i allmänhet möjligt att säga att det är den svenska utrikespolitiken som haft avgörande betydelse. Oftast måste man stanna vid en värdering av den utveckling landet varit delaktig i utan att söka precisera landets bidrag till denna.

Samarbetet inom EU har i viktiga avseenden utvecklats i överensstämmelse med svenska värderingar strävanden. Det gäller den i Lissabonfastlagda inriktningen på tillväxt och sysselsättning med kontinuerlig utbildning och satsning på informationsteknologi som centrala medel. Det gäller också utvidgningsförhandlingarna, som nu i enlighet med Sveriges sedan länge förfäktade uppfattning förs med tolv kandidatländer. Det gäller inriktningen av kommissionens reformering. Och det gäller EU:s krishantering, där den civila delen får en viktig plats vid sidan av den militära och FN:s roll betonas, och EU:s

växande intresse för konfliktförebyggande verksamhet.

Sveriges engagemang i fredsfrämjande verksamhet i framför allt Kosovo men även på andra håll har utgjort ett konkret bidrag till framväxten av den alleuropeiska säkerhets- och samarbetsordning, som sedan lång tid varit en central svensk säkerhetspolitisk strävan. I detta yttersta syfte har vi också fullföljt samarbetet med Ryssland trots osäkerheten om landets utveckling - men med de begränsningar av västligt samarbete, som Ryssland självt skapar genom sitt uppträdande i Tjetjenien.

Det nordiska samarbetet har fördjupats med öppnandet av Öresundsförbindelsen som en historisk symbol. Östersjöarbetet har utvecklats vidare såväl bilateralt som multilateralt. Det av Sverige eftersträvar starkare EU-engagemang i regionen har börjat manifesteras. I takt med att EU:s utvidgning flyttas närmare i tiden ökar också möjligheterna för Norden och Östersjöområdet att fullt ut bli den dynamiska del av Europa, som Sverige eftersträvar och som regionen har goda förutsättningar att utvecklas till.

I det internationella arbetet för mänskliga rättigheter, demokrati, nedrustning och social och ekonomisk utveckling liksom i kampen mot miljöförstörelsen har Sverige fullföljt sitt mångåriga aktiva engagemang. Vi har fortsatt vår medverkan i strävandena att reformera FN och ge världsorganisationen större effektivitet. Det är områden, som kräver långsiktigt engagemang och där Sveriges ansträngningar är betydelsefulla. I väsentliga avseenden har utvecklingen gått i av Sverige önskad riktning, samtidigt som de snabba internationella förändringarna reser nya krav på aktiva insatser. WTO-mötets sammanbrott i Seattle var ett misslyckande för alla ländergrupper men minskar inte Sveriges ansträngningar att få till stånd frihandel på grundval av rättvisa spelregler.

Globaliseringen och framför allt EU-medlemskapet har lett till att utrikes- och inrikespolitiken på många områden blivit alltmer integrerad. Det internationella samarbetet tar därmed nya former och förändras till sin karaktär. Denna internationella utveckling har mötts av en flexibel omställningsprocess av arbetet inom Utrikesdepartementet. En konsekvens av utvecklingen är att arbetet alltmera sker i samarbete med företrädare för andra delar av samhället.

De statliga insatserna för information om Sverige i utlandet syftar till att ge Sverige ett gott anseende och att skapa förtroende för vårt land som samarbetspartner och därmed främja svenska intressen och bidra till tillväxt och sysselsättning. Svenska institutet, Nämnden för sverigefrämjande i utlandet och utlandsmyndigheterna har bedrivit en verksamhet, som väl svarar mot de mål som satts upp. Samtidigt växer efterfrågan på information om Sverige från både svenska och utländska aktörer.

Svensk litteratur och material om det svenska samhället har översatts till ytterligare språk och distribuerats effektivt via internet. Ytterligare ett antal utländska universitet och skolor har påbörjat undervisning i det svenska språket och om det svenska samhället. Utbytet mellan svenska och utländska stipendiater är alltså en viktig verksamhet. Samarbetet mellan svenska och utländska universitet är intensivt. Ett stort antal utländska delegationer och enskilda personer har besökt Sverige för att studera svenska erfarenheter inom olika samhällsområden. Svenska experter och artister har deltagit i internationellt kunskapsutbyte och kultursamarbete. Utställningar med såväl historiska som moderna teman har väckt stort gensvar i mottagarländerna och varit välbesökta, exempelvis utställningen om Karl XII och Peter den store, respektive utställningen om Gustav III och Katarina den stora i S:t Petersburg samt Eugène Jansson-utställningen i Paris.

De medel, som anslagits till utlandsmyndigheter och projekt runt om i världen, har ofta utgjort en plattform för ett bredare samarbete med både nationella och lokala partners. Tack vare samarbetet har Sverigemanifestationer i länder som USA, Tyskland, Frankrike, Polen, Ryssland och Japan kunnat bli större. Denna integrerade främjandeform med möten mellan kultur och näringsliv har visat sig ge ökad uppmärksamhet, en större bredd och djup åt aktiviteterna men också idéer för framtida samarbete inom skilda samhällssektorer. Den nya Sverigeprofilen med IT, design, miljöteknik, musik, mode och mat har fått ett brett genomslag i internationella massmedia.

3.7 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionsverket (RRV) har för förvaltningsmyndigheten Inspektionen för strategiska produkter samt för Utrikespolitiska Institutet lämnat revisionsberättelse utan någon invändning. RRV har dock i sin revisionsberättelse för Svenska institutet redovisat invändningar mot institutets resultatredovisning, se vidare under anslag 5:8.

3.8 Budgetförslag

3.8.1 5:1 Utrikesförvaltningen

Tabell 3.2 Anslagsutveckling för 5:1 Utrikesförvaltningen

Tusental kronor

År	Utfall	Utveckling	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
1999	Utfall	1 908 937	176 800	
2000	Anslag	1 715 428 ¹		1 934 000
2001	Förslag	1 816 068		
2002	Beräknat	1 800 151 ²		
2003	Beräknat	1 838 799 ³		

¹ Anslag minskade 175 630 tkr i samband med den ekonomiska vårpropositionen 2000. -148 000 p.g.a. överföring av datakostnader, och -27 630 p.g.a. justering av premier.

² Motsvarar 1 764 568 tkr i 2001 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 764 568 tkr i 2001 års prisnivå.

Anslaget finansierar de samlade förvaltningskostnaderna för Utrikesdepartementet och de 104 utlandsmyndigheterna (2000-07-01) samt de drygt 400 honorärkonsulaten. Totalt omfattar utrikesförvaltningen ca 2400 anställda, varav omkring 1000 är lokalanställda vid utlandsmyndigheterna.

Anslaget belastas i första hand av kostnader för löner, utlandstillägg till utsänd personal, fastighetskostnader, driften av utlandsmyndigheter och resekostnader. Från anslaget finansieras vidare kostnader för utredningar och officiella besök.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.3 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (Intäkt - kostnad)
Utfall 1999	48 630	-	-	-
Prognos 2000	45 000	4 000	-	-
Budget 2001	5 000	25 000	-	-

Inkomsterna för expeditions- och ansökningsavgifterna beräknas minska från 45 miljoner år 2000 till 30 miljoner år 2001 i och med Sveriges inträde i Schengen. Återbetalningen av lån för svenska FN-styrkor är mycket svår att beräkna, då den är beroende av FN:s återbetalningsförmåga.

Tabell 3.4 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt - kostnad)
Utfall 1999	72 902	72 902	0
Prognos 2000	79 000	79 000	0
Budget 2001	85 000	85 000	0

Den övervägande delen av uppdragsverksamheten består av kostnader för specialattachéer vid utlandsmyndigheterna som har ett annat departementet eller en myndighet som huvudman. Bland övrig uppdragsverksamhet kan nämnas fastighetsadministration som personal vid utlandsmyndigheterna sköter för fastighetsverkets räkning och Utrikesdepartementets translatorverksamhet för hela Regeringskansliet. Inga större förändringar väntas i uppdragsverksamheten under år 2001.

Regeringens överväganden

I det inledande avsnittet till detta politikområde redovisades det mål som regeringen har för svensk utrikespolitik samt de prioriteringar som gäller under det kommande budgetåret. Utrikesförvaltningens viktigaste uppgifter är att bevaka och främja svenska intressen, politiska såväl som handels-, migrations- och biståndsrelaterade. Detta görs genom politisk, ekonomisk, migrations- och handelspolitisk bevakning, genom export- investerings- och turistfrämjande verksamhet, insatser inom kultur och informa-

tion samt handläggning av migrations- och rättsfrågor. Den höga ambitionsnivå som prioriteringarna innebär ställer krav på en väl fungerande utrikesförvaltning som kontinuerligt anpassas till de uppgifter en föränderlig omvärld medför.

I enlighet med de prioriteringar som fastställdes i BP för 1999 har Utrikesdepartementets arbete under det gångna året inriktats på främjande av demokrati och mänskliga rättigheter, fortsatt reformering av FN och dess fackorgan, nedrustning, utveckling av konfliktförebyggande verksamhet, ökad internationell samverkan för att skapa effektiva motmedel mot internationell terrorism, att göra utrikesförvaltningen till ett bättre instrument i näringspolitiken, EU-samarbetet och unionens utvidgning, skapandet av en alleuropeisk säkerhets- och samarbetsordning, att bidra till Rysslands fortsatta inlemmande i europeiskt samarbete, det nordisk-baltiska samarbetets fortsatta utveckling, utveckling av samarbetet i Östersjö- och Barentsregionen och områdets integration i en vidare europeisk samverkan, förnyelse av Sveriges biståndssamarbete, särskilt vad gäller Afrika, såväl nationellt som i samverkan med EU.

En omstrukturering av utrikesrepresentationen i Afrika pågår sedan några år. Nya myndigheter öppnades i Kampala i mitten av 1999 och i Dakar i början av år 2000. Vidare kommer ambassaden i Kinshasa att ledas av en ambassadör från slutet av år 2000. Ambassaden i Windhoek kommer att omvandlas till en chargé-myndighet från mitten av år 2001. Organisationen med Stockholmsbaserade ambassadörer för Afrika avvecklas slutgiltigt till årsskiftet.

I ett för utrikesförvaltningen mycket kärt budgetläge har det befunnits nödvändigt att omvandla den svenska officiella närvaron på vissa platser. Detta gäller i Caracas från halvårsskiftet 2000 och i Istanbul från början av år 2001. Detta arbete med omvandling av utlandsmyndigheter kan i en fortsatt kärv budgetsituation behöva utvidgas.

Som ett resultat av sammanslagningen av UD:s IT-organisation med den inom Förvaltningsavdelningen minskades anslaget 5:1 Utrikesförvaltningen år 2000 med 148 000 000 kronor för att finansiera en motsvarande ökning av anslaget 90:5 Regeringskansliet m.m. Överföringen görs för att täcka kostnaderna för den sammanslagna IT-organisationens framtida verksamhet. Anslaget 5:1 Utrikesförvaltningen minskades även år 2000 med anledning av en

teknisk justering med ytterligare 27 630 000 kronor. Anslaget föreslås år 2001 minskas med 3 049 720 kronor. Skälet är att centralmyndighetsfunktionen i fråga om internationell rättslig hjälp flyttas från Utrikesdepartementet till Justitiedepartementet. Anslaget 90:5 Regeringskansliet mm inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse ökas med motsvarande belopp.

Ett omfattande förändringsarbete har pågått under senare år inom det administrativa området. En översyn av utrikesförvaltningens framtida kompetensförsörjning har genomförts. Språkutbildningen av utrikesförvaltningens tjänstemän har byggts ut och förbättrats. Funktionerna för språkträning och översättningsverksamhet inom UD har slagits samman till en enhet. Personalenheten har omorganiserats för att bl.a. bättre svara upp till de ökade kraven på personalens kompetensutveckling.

En ny och processinriktad organisation för hantering av utlänningsärenden infördes under 1999. Detta har bl.a. inneburit att särskilda migrationsfunktioner inrättats vid elva hårt belastade utlandsmyndigheter. Sverige liksom övriga Norden inträder i det operativa Schengensamarbetet i slutet av mars 2001. För att klara den ökade belastningen på viseringsområdet vid ett antal myndigheter främst i östra och sydvästra Europa samt Mellanöstern överförs resurser från myndigheter inom Schengenområdet.

De kommande åren kommer att innebära omfattande och svåra uppgifter för utrikesförvaltningen. För att kunna hantera denna högt fastställda ambitionsnivån höjs anslaget engångsvis med 50 000 000 kronor år 2001. För år 2001 har anslaget beräknats till 1 816 068 000 kronor.

Tabell 3.5 Beräkning av anslaget 5:1 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	1 715 428
Engångsanvisning	50 000
Överföring från 12:1	3 500
Överföring från 5:9	2 000
Pris- och löneomräkning	37 206
Valutakompensation	12 891
Överföring till 90:5	- 3 050
Teknisk justering	-1 907
Förslag 2001	1 816 068

3.8.2 5:2 Nordiskt samarbete

Tabell 3.6 Anslagsutveckling för 5:2 Nordiskt samarbete

Tusental kronor

1999	Utfall	1 369	Anslags- sparande	466
2000	Anslag	1 494	Utgifts- prognos	1 960
2001	Förslag	1 511		
2002	Beräknat	1 538 ¹		
2003	Beräknat	1 569 ²		

¹ Motsvarar 1 511 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 1 511 tkr i 2001 års prisnivå.

Anslaget används för kostnader för Sveriges deltagande i samarbetet inom ramen för Nordiska ministerrådet (samarbetsministrarna) och Nordiska samarbetskommittén m.fl. samarbetsorgan samt för deltagande i vissa andra former av nordiskt samarbete, däribland det svensk-norska samarbetet.

Regeringens överväganden

Av outnyttjade medel under 1999 har enligt särskilt beslut 300 000 kronor disponerats som stöd till Föreningen Nordens informationsverksamhet vid Arena Norden år 2000.

För år 2001 har anslaget beräknats till 1 511 000 kronor.

Tabell 3.7 Beräkning av anslaget 5:2 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	1 494
Pris- och löneomräkning	17
Förslag 2001	1 511

3.8.3 5:3 Ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tabell 3.8 Anslagsutveckling för 5:3 Ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tusental kronor

1999	Utfall	2 477	Anslags- sparande	7 662
2000	Anslag	7 337	Utgifts- prognos	10 000
2001	Förslag	5 573		
2002	Beräknat	6 182 ¹		
2003	Beräknat	6 306 ²		

^{1,2} Motsvarar 5 573 tkr i 2001 års prisnivå.

Anslaget finansierar verksamheten på två områden. Det ena avser tillfälligt ekonomiskt bistånd och är helt efterfrågestyrt. Det andra omfattar bl.a. kostnader för hemresa för nödställda svenska medborgare, kostnader vid allvarliga sjukdoms- eller olycksfall och för bistånd åt brottsoffer, nödvändiga kostnader för kost och logi samt kostnader för tillfredsställande rättskydd åt frihetsberövade svenska medborgare utomlands (advokatarvoden).

Regeringens överväganden

Antalet frihetsberövade svenska medborgare utomlands har ökat. Eftersänkta skulder och krav till kronofogdemyndigheterna, som i de fall dessa belopp återbetalas behålls av dem, finansieras också inom ramen för tillfälligt ekonomiskt bistånd. Utrikesdepartementets funktion som centralmyndighet för ärenden om internationell rättslig hjälp i brott- och civilmål kommer fr.o.m. 1 oktober i år att överflyttas till Justitiedepartementet. Ett belopp på 1 100 000 kronor avseende kostnader som angivits ovan förutom kostnader för statens rättegångskostnader, utländska vårdnadsavgöranden samt ytterligare 250 000 kronor avseende kostnader för stämningssmannadelgivning kommer därför att fr.o.m. år 2001 att överföras till anslaget 4:14 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar, utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

Anslaget belastas också av resor och andra kostnader i samband med återförande av internationellt bortförda barn till hemviststaten. Av beloppet 1 000 000 kronor som tillfördes anslaget år 1999 avseende nämnda kostnader kommer 500 000 fr.o.m. år 2001 att återföras till utgiftsområde 9 anslaget 18:1 Bidrag till ungdomsvård och missbrukarvård m.m. Från anslaget betalas också kostnader för expertgruppen för identifiering av katastrofoffer utomlands.

Det andra området avser periodiskt understöd i ömmande fall till svenska medborgare bosatta utomlands, huvudsakligen i Sydamerika. Det periodiska understödet minskar för varje år då antalet personer som har rätt till understöd blir färre. Däremot kommer frihetsberövade utomlands att medföra ökade kostnader för rättshjälp. Dessa utbetalningar sker i efterhand.

Med hänsyn till ökade advokat- och evakueringskostnader men minskade periodiska understöd är behovet ett oförändrat anslag (exklusive

det belopp som återförs till Justitiedepartementet) plus pris- och löneomräkning.

Anslagsparandet behöver utnyttjas mot bakgrund av att verksamheten är helt efterfrågestyrd och redovisningen av kostnader sker i efterhand; i många fall är det en kraftig eftersläpning under flera budgetår. En reserv behövs för åtgärder i ärenden som inte kan förutses, t.ex. kidnappningar och svenska medborgares försvinnande utomlands.

I anslaget finns också ett belopp på 50 000 kronor för särskilda informationsinsatser riktade till utlandsresenärer för att minska belastningen på utrikesförvaltningens konsulära resurser.

För år 2001 har anslaget beräknats till 5 573 000 kronor.

Tabell 3.9 Beräkning av anslaget 5:3 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	7 337
Pris- och löneomräkning	86
Överföring till 4:14	-1 350
Återföring till 18:1	-500
Förslag 2001	5 573

3.8.4 5:4 Bidrag till vissa internationella organisationer

Tabell 3.10 Anslagsutveckling för 5:4 Bidrag till vissa internationella organisationer

Tusental kronor

År	Utfall	279 429	Anslags-sparande	
1999	Utfall	279 429	Anslags-sparande	
2000	Anslag	441 608	Utgifts-prognos	420 000
2001	Förslag	452 817		
2002	Beräknat	452 817		
2003	Beräknat	452 817		

Anslaget finansierar obligatoriska avgifter som Sverige är folkrättsligt bundet att betala för sitt medlemskap och andel av kostnader för eventuell verksamhet i följande internationella organisationer.

Förenade Nationerna. Anslaget finansierar de obligatoriska kostnaderna för Sveriges andel till FN:s reguljära budget och till FN:s fredsbevarande insatser. Vidare betalas Sveriges bidragsandel till den Haag-baserade organisationen för förbud mot kemiska vapen (Organization for the Prohibition of Chemical Weapons, OPCW), och till Förberedande Kommissionen i Wien för

upprättandet av den internationella kontrollorganisationen under fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (Comprehensive Nuclear Test-Ban Treaty Organization, CTBTO), samt andra konventionsorgan. Från anslaget betalas också Sveriges bidragsandel för de pågående förhandlingarna i Genève om ett verifieringsprotokoll för konventionen om förbud mot biologiska vapen. Vidare täcks obligatoriska kostnader till följd av bl.a. uppföljnings- och granskningskonferenser för internationella konventioner.

Europarådet. Den obligatoriska grundavgiften samt medlemsbidrag för s.k. partsavtal till Europarådet betalas via anslaget.

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE). Från anslaget betalas obligatoriska kostnader för Sveriges andel av OSSE:s integrerade budget, gemensamt beslutade särskilda budgetar, OSSE:s kommunikationssystem, samt vissa andra av organisationen debiterade gemensamma kostnader. Budgeten finansieras genom två olika bidragsskalor, varav en för större missioner enligt beslut vid ministermötet i Köpenhamn år 1997. Som större missioner räknas OSSE-missionerna i Bosnien-Hercegovina, Kosovo och Kroatien. Sveriges andel av budgeten för de större missionerna uppgår till 4,07%. Sveriges andel av den övriga gemensamma budgeten uppgår till 3,55%.

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP). Anslaget används för att täcka obligatoriska kostnader för insatser inom ramen för GUSP i de fall där nationell finansiering av gemensamma insatser är påkallad. Hittills har det främst gällt uttaxering avseende ECMM, dvs gemenskapens övervakningsgrupp i västra Balkan.

Övriga internationella organisationer. Anslagna medel för övriga internationella organisationer innefattar de obligatoriska bidragen till Permanenta skiljedomstolen i Haag, den s.k. Fact Finding Commission under första tilläggsprotokollet till Genève-konventionerna, havsrättsdomstolen i Hamburg, havsbottenmyndigheten i Kingston, CCAMLR (Convention on the Conservation of Antarctic Marine Living Resources), del av regeringens bidrag till det arktiska rådet, sekretariatet för Östersjöstaternas råd, deltagande i Wasenaararrangemanget och andra internationella exportkontrollarrangemang samt eventuella kostnader för skattejustering av pensioner för svensk personal som arbetat i de s.k. koordinerade organi-

sationerna. Hit hör också Sverige bidrag till Hagakademien för internationell rätt och till Internationella institut för humanitär rätt i San Remo. Från anslaget betalas även en avgift för observatörsskapet i VEU.

Regeringens överväganden

Förenta Nationerna. Sveriges arbete i Förenta Nationerna syftar till att bidra till att organisationen på ett effektivt sätt kan bedriva sina kärnverksamheter (bl.a. att främja fred och säkerhet, hållbar utveckling och stärka mänskliga rättigheter), att trygga FN:s finanser och dess verksamhet långsiktigt och att förbättra betalningsdisciplinen samt verka för en amerikansk skuldreglering.

Sverige har fortsatt arbetat för att stärka och effektivisera FN och dess kärnverksamheter. Detta har skett bl.a. genom att verka för en mer effektiv och modern förvaltning av FN, inkluderande en övergång till mål- och resultatstyrning, förbättrad betalningsdisciplin och mer rättvisa bidragsskalor i syfte att trygga FN:s finanser och dess verksamhet på lång sikt.

FN:s finansiella läge var 1999 förbättrat. Detta berodde framför allt på större amerikanska inbetalningar till FN. Den finansiella kris som präglade organisationen sedan mitten på 90-talet, då USA beslutade att unilateralt sänka storleken på sina bidrag till organisationen, är därmed i någon mån avvärdad, men den ekonomiska utvecklingen för FN beror fortsatt på de amerikanska bidragen, då USA skall stå för 25% av de uttaxerade bidragen till FN:s reguljära budget och drygt 30% av bidragen till de fredsbevarande operationerna. Sedan hösten 1999 finns amerikansk lagstiftning som möjliggör avbetalning på skulderna. En mindre delbetalning har erlagts, men en förutsättning för fortsatt avbetalning är att USA:s bidragsandel till FN minskar. Frågan diskuteras f.n. i FN.

I den angelägna frågan om reform av säkerhetsrådets sammansättning har inga avgörande framsteg ännu gjorts. Arbetsformerna i säkerhetsrådet har emellertid under det gångna året gått mot en större öppenhet i enlighet med svenska strävanden.

Sverige har vidare arbetat aktivt inom organisationen för förbud mot kemiska vapen (Organization for the Prohibition of Chemical Weapons, OPCW) och inom ramen för den förberedande kommissionen för upprättande av

provstoppsavtalets organisation (CTBTO), där Sverige bl.a. innehaft ordförandeskapet i arbetsgrupp B med ansvar för verifikationsfrågor.

Europarådet. Syften med det svenska medlemskapet i Europarådet är att bidra till demokratiseringsprocessen i de nya medlemsländerna, att verka för att den nya Europadomstolen blir ett slagkraftigt instrument och att verka för stabilitet i sydöstra Europa. Främjande av demokrati, respekt för mänskliga rättigheter samt rättsstatens principer är Europarådets huvuduppgift. Verksamheten sträcker sig dock över ett vitt fält och omfattar även kultur, sociala frågor etc. Europarådet arbetar genom normbildning, genom biståndsprogram och genom engagemang i konfliktområden som Kosovo och delrepubliken Tjetjenien i syfte att främja en utveckling mot stabilitet och demokrati.

Genom Europarådets program inom den s.k. stabilitetspakten skapas förutsättningar för stärkande av demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna i sydöstra Europa. Den stora tillströmningen av mål i Europadomstolen är bekymmersam och en process har inletts för att se över domstolens verksamhet.

Europarådets arbete med dess tonvikt på att stärka demokrati och mänskliga rättigheter faller väl in under prioriteringarna i den svenska utrikespolitiken. Det är viktigt att processen i Europarådet med ett större engagemang i konfliktområden fortsätter.

OSSE. De svenska insatserna avseende OSSE:s verksamhet är att bidra till dess fortsatta utveckling som ett regionalt säkerhetsorgan för kris- och konflikthantering, en förbättrad tillämpning av de åtaganden som medlemsstaterna gjort och till fortsatt utveckling av kapaciteten för konfliktförebyggande och krishantering samt att främja respekten för demokrati, rättsstatens principer och de mänskliga rättigheterna bl.a. genom deltagande i fältmissioner och i valövervakning.

Sverige deltar aktivt i OSSE:s arbete. Tyngdpunkten i OSSE:s arbete ligger idag på fältrepresentation, där Balkan och framförallt Kosovo utgör illustrativa exempel. På tre år har antalet fältmissioner inom OSSE fördubblats och antalet personer i fält tredubblats. OSSE har nu fältkontor i cirka 20 länder. OSSE har genom toppmötet i Istanbul förstärkt och utvecklat sin roll som säkerhetspolitisk aktör. OSSE:s medlemsstater har på högsta politiska nivå beslutat stärka samarbetet mellan OSSE och andra internationella organisationer. OSSE:s roll för freds-

bevarande utvecklas. En civil snabbinsatsberedskap tillskapas. Förmågan till polisinsatser ökas. Ett operationscentrum för planering av fältinsatser upprättas. Vid toppmötet i Istanbul antogs också säkerhetsstadgan av stats- och regeringscheferna och ett anpassat CFE-avtal undertecknades av avtalsparterna. Vidare antogs en moderniserad version av Wiendokumentet.

Arbete pågår kontinuerligt att uppfylla målen inom ramen för OSSE och med stöd bl.a. av beslutade svenska insatser. De svenska insatserna inriktas på att uppnå de uppställda målen. Genom vårt arbete inom OSSE har vi kunnat verka aktivt för att stärka organisationens roll, dess instrument och fältmissioner och därmed förebygga konflikter, hantera kriser och bistå i uppbyggandet efter kriser. Vi har med vårt arbete även verkat för att stärka OSSE:s kompetens att handla tidigt och snabbt för att förebygga konflikter. Ett konkret exempel är uppbyggandet av REACT (OSSE:s civila snabbinsatsstyrka) där vi ställt en svensk expert till förfogade. Vidare ställer Sverige externa revisorer till förfogande. Sverige kommer att få en central roll i OSSE-arbetet under det svenska EU-ordförandeskapet.

GUSP. Sverige deltar aktivt i utformningen och tillämpningen av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP). Genomförandet sker bl a genom gemensamma åtgärder. Sådana åtgärder finansieras vanligtvis från den gemensamma EU-budgeten men även genom nationella bidrag. Sveriges ambition är att fortsatt bidra till ett snabbt och effektivt GUSP. Sveriges deltagande i GUSP syftar till ett aktivt engagemang i samarbetet och att säkerställa finansiering av för Sverige prioriterade områden.

För år 2001 har anslaget beräknats till 452 817 000 kronor.

Tabell 3.11 Beräkning av anslaget 5:4 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	441 608
Valutakompensation	11 209
Förslag 2001¹	452 817

¹ De obligatoriska bidragen uttaxeras enligt en på förhand fastställd bidragsskala, som varierar mellan organisationerna. Budgetramen för de olika organisationerna blir därmed en av de viktigaste utgiftsstyrande faktorerna. Eftersom bidragen uttaxeras i annan valuta än svenska kronor (främst US-dollar och Euro) påverkar även växelkursen utgiftsnivån. Denna påverkas också av inflationen i organisationernas verksamhetsländer.

Eventuella framtida beslut om insatser och om ändrade bidragsskalor kan komma att påverka storleken av de svenska obligatoriska bidragen, och som alltid finns ett stort mått av osäkerhet kring detta. Uttaxeringarna av de svenska bidragen avseende exempelvis FN:s fredsbevarande budget och OSSE:s budget för fältverksamhet kan förväntas öka till följd av ökade missioner och nya åtaganden.

3.8.5 5:5 Nordiska Ministerrådet

Tabell 3.12 Anslagsutveckling för 5:5 Nordiska Ministerrådet

Tusental kronor

1999	Utfall	268 777	Anslags-sparande	
2000	Anslag	291 717	Utgifts-prognos	261 200
2001	Förslag	281 094		
2002	Beräknat	281 094		
2003	Beräknat	281 094		

Från anslaget betalas Sveriges andel till Nordiska ministerrådets budget.

Faktorer som styr utgifterna under detta anslag är utvecklingen av organisationens budget, Sveriges andel av budgeten samt valutaförändringar. Utgifterna betalas till större delen i danska kronor.

Som närmare redogjordes för i budgetpropositionen för år 1997 sker en justering av kostnaderna för studentutbyte i de nordiska länderna över Nordiska ministerrådets budget. Vanligtvis erlägger Sverige därmed en lägre avgift.

Regeringens överväganden

Insatsen syftar till att utveckla det nordiska samarbetet som en del av Sveriges europapolitik och utnyttja de nordiska samarbetsstrukturerna för avstämning och agerande i EU/EES-frågor, att verka för att nordiskt samarbete med närområdet blir ett strategiskt komplement till bilaterala insatser och annat regionalt samarbete, att fullfölja reformeringen av det nordiska samarbetet i syfte att koncentrera det och utveckla den språkliga och kulturella gemenskapen samt att följa upp Sveriges ordförandeskap i det nordiska samarbetet år 1998.

En utförlig redovisning av verksamhet och resultat av arbetet inom Nordiska ministerrådet under 1999 har lämnats i regeringens skrivelse den 9 mars om det nordiska samarbetet (skr 1999/2000:90).

Beslut har fattats om att etablera s.k. informationsfönster, där information om det nordiska samarbetet tillhandahålls i Stockholm, Oslo och Köpenhamn. Informationsverksamheten i Stockholm startade i maj 2000.

Sverige har fortsatt verkat för att utveckla det nordiska samarbetet på de tre huvudområdena inomnordiskt samarbete, Norden-EU/EES och Norden-närområdet.

EU/EES-frågorna är en stående punkt på dagordningen vid Nordiska ministerrådets möten. Den nordiska samarbetsorganisationen utnyttjas löpande för avstämning och agerande i europafrågor. De nordiska samarbetsministrarna har årliga möten med de nordiska EU-ambassadörerna.

Samarbetet med närområdet har utökats och en översyn görs av ministerrådets insatser på längre sikt. Närområdesinsatserna utformas i dialog med berörda samarbetsorganisationer, bl.a. genom möten med Baltiska ministerrådet.

Arbetet med att effektivisera den nordiska samarbetsorganisationen har gått vidare. En omorganisation och förstärkning har gjorts av Nordiska ministerrådets sekretariat. Informationsverksamheten har lagts samman med Nordiska rådets. En översyn har gjorts av det nordiska budgetsystelet i syfte att förbättra styrning och öka flexibiliteten.

I det budgetförslag som ministerrådet utarbetat för år 2001 uppgår budgeten till 752 miljoner danska kronor. Budgetökningen på 10 miljoner danska kronor baseras på en reduktion av ministerrådets likvida medel med samma belopp. Sveriges andel av budgeten ökar till 34,3%.

För år 2001 har anslaget beräknats till 281 094 000 kronor.

Tabell 3.13 Beräkning av anslaget 5:5 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	291 717
Nedjustering av anslaget	-10 623
Förslag 2001	281 094

3.8.6 5:6 Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)

Tabell 3.14 Anslagsutveckling för 5:6 Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)

Tusental kronor

1999	Utfall	21 136	Anslags-sparande	
2000	Anslag	26 856	Utgifts-prognos	26 000
2001	Förslag	25 997		
2002	Beräknat	25 997		
2003	Beräknat	25 997		

Från anslaget betalas Sveriges andel av OECD:s budget. OECD är ett samarbetsorgan för regeringarna i världens ledande industriländer till stöd för deras ekonomiska utveckling. OECD:s syfte är att bidra till att utveckla världsekonomin och verka för att den ekonomiska expansionen sker enligt sunda principer samt bidra till en ökning av världshandeln på multilateral icke-diskriminerande basis.

Samtidigt som OECD:s budget har ökat som en följd av utvidgningen av medlemskretsen har det varit en medveten politik att söka nedbringa den totala kostnaden för den ordinarie budgeten. Budgeten minskade med 10% under åren 1997-1999. Målet för budgeten åren framöver är volymmässig nolltillväxt.

OECD har en stor inestående pensions-skuld. För att kunna infria pensionsåtagandena har en överenskommelse träffats om avsättning till en pensionsfond. Den svenska avgiften till OECD kommer därför från år 2001 att öka med ett belopp i storleksordningen 3-5 miljoner franska francs.

Utöver den egna budgeten administrerar OECD bidragen till vissa närstående internationella organ och aktiviteter. I anslaget inkluderas därför även Sveriges bidrag till bl.a. det internationella energiprogrammet (International Energy Agency; IEA), Europeiska transportministerkonferensen (European Conference of Ministers of Transport; ECMT), Centret för utbildningsforskning (Centre for Educational Research and Innovation; CERI) samt olika specialprogram.

Regeringens överväganden

Sverige ger arbetet inom OECD hög prioritet. Medlemskapet i OECD och arbetet inom organisationen är av direkt relevans för den svenska ekonomiska politiken.

OECD:s budget löper per kalenderår och fastställs i december. Faktorer som styr utgifterna under detta anslag är dels utvecklingen av organisationens budget, dels valutakursförändringar. Beloppet betalas i franska francs. För år 2001 har anslaget beräknats till 25 997 000 kronor.

Tabell 3.15 Beräkning av anslaget 5:6 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	26 856
Valutakompensation	-859
Förslag 2001	25 997

3.8.7 5:7 Fredsfrämjande verksamhet

Tabell 3.16 Anslagsutveckling för 5:7 Fredsfrämjande verksamhet

Tusental kronor

1999	Utfall	173 061	Anslags-sparande	99 674
2000	Anslag	147 416	Utgifts-prognos	245 000
2001	Förslag	149 453		
2002	Beräknat	152 564 ¹		
2003	Beräknat	155 912 ²		

¹ Motsvarar 149 453 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 149 453 tkr i 2001 års prisnivå.

Anslaget finansierar fredsfrämjande verksamhet, framför allt deltagande med svensk personal i olika internationella fredsfrämjande insatser. Under 1999 beslutade regeringen bl.a. om svenskt deltagande med poliser och experter i den internationella insatsen i Kosovo, vilket belastade anslaget B4. Insatsen fortsätter under 2000, och beräknas att under 2000 kosta 84,5 miljoner kronor. Detta innebär att anslagssparandet fortsatt kommer att behöva tas i anspråk, då detta enligt regeringsbeslut används för att finansiera framför allt insatsen i Kosovo.

Efterfrågan på svensk medverkan i internationella fredsfrämjande insatser styrs till tid och omfattning av faktorer som till största delen ligger utanför svensk kontroll. Anslagsförbrukningen är visserligen någorlunda förutsägbar vad gäller pågående missioner där Sverige redan medverkar. Däremot kan den fluktuera kraftigt och är

mycket svårförutsägbar när det gäller nya insatser. Den omfattande polisinsatsen i Kosovo är ett exempel på en mission som under år 1999 innebar en stor belastning på anslaget. I sammanhanget bör framhållas att efterfrågan på svensk personal såväl militär, polisiär som annan civil personal ökat från FN:s, OSSE:s, EU:s (ECMM) och andra organisationers sida.

Den snabba utvecklingen av EU:s försvars- och säkerhetspolitik (ESDP) kommer sannolikt att ställa särskilda krav på resurser. Detta gäller inte minst den civila krishantering och konfliktförebyggande. På dessa områden är utvecklingen ett resultat inte minst av Sveriges agerande. Sveriges ordförandeskap i EU under första halvåret 2001 kan också innebära ökade krav.

Den ökande insikten om vikten att satsa på konfliktförebyggande insatser har lett till markant ökad fokusering på detta område; dels arbetet inom EU på konfliktförebyggande och krishantering, dels beslutet vid OSSE:s toppmöte att öka OSSE:s beredskap för snabba civila insatser. Detta har klara budgetimplikationer.

Finansiering av svensk medverkan i internationella fredsfrämjande insatser sker även genom utnyttjande av anslag inom utgiftsområde 6, Totalförsvaret samt utgiftsområde 7, Internationellt bistånd.

Bemyndiganden om ekonomiska förpliktelser

Inom anslaget 5:7 finns följande bemyndiganderam. För internationella fredsfrämjande insatser föreslås regeringen få ikläda staten förpliktelser som tillsammans med tidigare gjorda utestående förpliktelser innebär utgifter på högst 150 000 000 kronor efter år 2001 i enlighet med följande tabell.

Tabell 3.17 Bemyndiganden om ekonomiska förpliktelser

Miljoner kronor

	2001 beräknat	2002 beräknat	2003 beräknat
Utestående förpliktelser vid årets början	120	-	-
Nya förpliktelser	180	-	-
Infriade förpliktelser*	150	150	-
Utestående förpliktelser vid årets slut	150	-	-
Erhållen/föreslagen bemyndiganderam	150	-	-

* Utgiftsutfall till följd av ingångna förpliktelser.

Regeringens överväganden

Syftet med den fredsfrämjande verksamheten är att bidra till konfliktlösning, samt till insatser till skydd av mänskliga rättigheter och humanitär verksamhet. Vidare skall anslaget göra det möjligt att med bred geografisk spridning stödja konkreta fredsfrämjande insatser genom att på begäran av FN eller enligt beslut av OSSE eller EU eller annat bilateralt eller mellanstatligt organ ställa observatörer, civilpolis, experter m.fl. till förfogande för fredsbevarande och annan fredsfrämjande verksamhet inklusive skydd av mänskliga rättigheter, konfliktförebyggande, sanktionsövervakning, planerings- och förhandlingsarbete eller övervakningsverksamhet. (Insatser med väpnad trupp finansieras över utgiftsområde 6).

De prioriteringar som hänvisats till ovan kommer i huvudsak att vara vägledande för användandet av anslaget också under år 2001. Under 2001 kan även ytterligare EU-åtaganden bli aktuella till följd av utvecklingen av EU:s försvars- och säkerhetspolitik (ESDP), inte minst vad gäller civil krishantering. I Kosovo kan det svenska deltagandet förväntas vara fortsatt omfattande. Beroende på utvecklingen i vissa afrikanska konfliktområden kan det bli aktuellt med förfrågningar om nytt eller utökat svenskt deltagande i insatser. Dessutom kommer Sverige att intensivt arbeta med att i högre grad inrikta den fredsfrämjande verksamheten på konfliktförebyggande åtgärder, bl a inom ramen för det handlingsprogram för konfliktförebyggande verksamhet, som tagits fram av Utrikesdepartementet.

Sveriges ordförandeskap i EU kan innebära ökade resurskrav. Nivån på pågående svenska insatser inom OSSE kan förväntas förbli densamma. Därtill kommer behov av svenska insatser inom OSSE:s nu ökande verksamhet i Kaukasus och Centralasien. Den civila snabbinsatsberedskap som OSSE nu upprättat ställer också krav på svensk medverkan och resurser.

Sverige kommer under år 2000 att fortsatt verka för en utvecklade roll för poliser i fredsfrämjande insatser. I sammanhanget kan noteras att huvudmannskapet för svenska poliser i internationella insatser har överförts vid årsskiftet 1999-2000 från Försvarsmakten till Rikspolisstyrelsen.

Anslaget kommer vidare att utnyttjas för stöd till andra former av insatser inom området fredsfrämjande och mänskliga rättigheter, delvis i

form av finansiering av utländska elevers deltagande i förberedande kurser för FN-tjänstgöring arrangerade av Sverige men också genom direkt stöd till internationella seminarier, konferenser och forskningsprojekt. Finansiellt stöd kan vidare lämnas till enskilda organisationer som bedriver verksamhet inom området. Sverige kan också i ökad utsträckning ombes ge finansiellt stöd till insatser som genomförs inom ramen för regional och subregional krishantering, inte minst i Afrika.

För år 2001 har anslaget beräknats till 149 453 000 kronor.

Tabell 3.18 Beräkning av anslaget 5:7 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	147 416
Pris- och löneomräkning	2 037
Förslag 2001	149 453

3.8.8 5:8 Svenska institutet

Tabell 3.19 Anslagsutveckling för 5:8 Svenska institutet

Tusental kronor

År	Utfall	52 234	Anslags-sparande	929
1999	Utfall	52 234	Anslags-sparande	929
2000	Anslag	55 644	Utgifts-prognos	55 000
2001	Förslag	55 451		
2002	Beräknat	56 558 ¹		
2003	Beräknat	57 801 ²		

¹ Motsvarar 55 451 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 55 451 tkr i 2001 års prisnivå.

Anslaget finansierar Svenska institutets kostnader för informations- och presentationsverksamhet, utbyte inom utbildning, kultur och samhälle samt Svenska kulturhuset i Paris. Verksamheten genomförs i samverkan med bl.a. den svenska utrikesförvaltningen och svenska och utländska samarbetspartners. Västeuropa är ett prioriterat insatsområde. Svenska institutet har därutöver anslag för biståndsrelaterade insatser i Central- och Östeuropa (utgiftsområde 7), för uppdrag på utbildningsområdet (utgiftsområde 16) och för insatser gällande internationellt kulturutbyte (utgiftsområde 17). Till detta kommer ett antal särskilda uppdrag. Totalt anvisade medel till Svenska institutet från statsbudgeten uppgick 1999 till ca 181,5 miljoner kronor, varav detta anslag utgjorde 51,8 miljoner kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.20 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt - kostnad)
Utfall 1999	7 320	7 163	157
Prognos 2000	7 000	7 000	0
Budget 2001	7 000	7 000	0

Försäljning av böcker och informationsmaterial via Sverigebokhandeln, postorder och försäljning via internet utvecklas enligt prognos. Intäkterna av verksamheten disponeras av myndigheten

Revisionens iakttagelser

Riksrevisionsverket har i sin revisionsberättelse för Svenska institutet redovisat två invändningar mot institutets resultatredovisning, nämligen att resultatredovisningen i väsentlig omfattning inte uppfyller regleringsbrevets krav på återrapportering samt att det finns väsentliga brister i den underliggande dokumentationen av resultatredovisningen.

Regeringen konstaterar att Svenska institutet genomför en genomgripande rekonstruktion av sin ekonomiadministration. Syftet är bl.a. att förbättra rutinerna vad gäller återrapportering. Regeringen har därutöver initierat en översyn av de anslags- och styrningsmässiga förutsättningarna för Svenska institutets verksamhet.

Regeringens överväganden

Svenska institutet skall verka för att öka kunskaperna om och intresset för det svenska samhället och den svenska kulturen i utlandet. Institutet skall också producera material och tjänster för informations-, utbildnings- och kulturutbyte med andra länder. Det skall därutöver upprätthålla en informationsservice och ha en samordningsroll som tillgodoser utlandsmyndigheternas behov av att kunna förmedla såväl efterfrågestyrd som aktiv information om Sverige samt genomföra riktade projekt till olika målgrupper.

På grundval av utvärdering och en löpande dialog med myndigheten gör regeringen bedömningen att målen för verksamheten uppfyllts väl.

Mål och inriktning har följts och verksamheten har utförts inom angivna ramar. Kraven och förväntningarna har fortsatt att öka från enskilda och institutioner. Genomförandet av informations- och kulturinsatser samt integrerade främjandeprojekt är starkt beroende av statliga initiativ, av ett gott samspel mellan utlandsmyndigheter, Svenska institutet samt andra aktörer inom och utom den offentliga sektorn.

Regeringen har initierat en översyn av de anslags- och styrningsmässiga förutsättningarna för Svenska institutets verksamhet. Vidare har en utredning initierats om Svenska kulturhusets i Paris organisation och verksamhetsinriktning.

För år 2001 har anslaget beräknats till 55 451 000 kronor.

Tabell 3.21 Beräkning av anslaget 5:8 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	55 644
Pris- och löneomräkning	938
Teknisk justering	-644
Justering av premier	-487
Förslag 2001	55 451

3.8.9 5:9 Övrig information om Sverige i utlandet

Tabell 3.22 Anslagsutveckling för 5:9 Övrig information om Sverige i utlandet

Tusental kronor

1999	Utfall	12 754	Anslags- sparande	2 364
2000	Anslag	15 172	Utgifts- prognos	17 536
2001	Förslag	13 863		
2002	Beräknat	11 172		
2003	Beräknat	11 172		

Anslaget används till att finansiera särskilda, av regeringen prioriterade, informations- och främjandeinsatser genom de svenska utlandsmyndigheterna. Det används även till journalistinbjudningar samt seminarier och visst personutbyte mellan Sverige och andra länder. Insatser i Västeuropa, Nordamerika och vissa länder i Asien prioriteras. Utlandsmyndigheterna skall lägga särskild tonvikt på information om Sverige som ledande industri-, IT-, kultur- design- och miljötekniknation. En viktig del av Sverigefräm-

jandet är att göra Öresundsregionen känd i utlandet.

Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU) skall genom gemensamma insatser och projekt stödja ett offensivt, slagkraftigt och integrerat Sverigefrämjande i utlandet. Insatser i Västeuropa skall prioriteras.

Budgetåret 2001 upphör den tillfälliga höjningen budgetåren 1999 och 2000 för Sveriges bidrag till Scandinavia House i New York, vilket invigs hösten 2000. År 2002 upphör den tillfälliga höjningen för budgetåren 1999-2001 till Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet. Diskussion pågår om fortsatt finansiering av NSU:s budgetåren 2002-2004.

Regeringens överväganden

Bedömningen är att en aktiv kontaktskapande verksamhet och riktade aktiviteter har bidragit till att förmedla en god bild av det samtida Sverige samt bidragit till samarbete inom ett flertal områden. Den statliga finansieringen har i många projekt runt om i världen utgjort en plattform för samarbete med både nationella och lokala samarbetspartners. Tack vare samarbetet har Sverigemanifestationerna i länder som USA, Tyskland, Frankrike, Polen, Ryssland och Japan kunnat bli större.

Under budgetåret 2001 tillförs Nämnden för Sverigefrämjandet i utlandet 2 000 000 kronor av anslaget. Medlen skall användas för att initiera eller medverka i samarbetsprojekt i Europa mellan Sverigefrämjandets huvudaktörer.

För år 2001 har anslaget beräknats till 13 863 000 kronor.

Tabell 3.23 Beräkning av anslaget 5:9 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	15 172
Överföring till 5:1	-2 000
Valutakompensation	691
Förslag 2001	13 863

3.8.10 5:10 Utredningar och andra insatser på det utrikespolitiska området

Tabell 3.24 Anslagsutveckling för 5:10 Utredningar och andra insatser på det utrikespolitiska området

Tusental kronor

1999	Utfall	916	Anslags-sparande	2 680
2000	Anslag	1 659	Utgifts-prognos	2 900
2001	Förslag	2 259		
2002	Beräknat	2 259		
2003	Beräknat	2 259		

Syftet med anslaget är att ge stöd till verksamhet som främjar svensk utrikespolitik, framför allt avseende nedrustnings- och säkerhetspolitik. Exempel på sådan verksamhet är stöd till sådana studier och utredningar som har en direkt påverkan på nedrustningsarbetet. Stöd lämnas också till sådan verksamhet som syftar till att sprida kunskap och öka allmänhetens engagemang och förståelse för området. 1999 års anslag har i allt väsentligt tagits i anspråk. Det anslagssparande som överförts härrörande från 1997, avses utnyttjas under en treårsperiod, dels för att finansiera ett forskningsprojekt vid SIPRI rörande små och lätta vapen, dels för att göra insatser på kärnvapenområdet.

Regeringens överväganden

Projekt m.m. som finansierats inom anslaget har legat inom prioriterade områden för svensk utrikespolitik. Som exempel på bidrag som beslutats under andra halvåret 1999 första halvåret 2000 kan nämnas stöd till:

- internationella projekt inom lättvapenområdet i Västafrika och Latinamerika,
- världskonferens om vetenskap och världspolitik, om bl.a. nedrustning, regionala fredsfrämjande åtgärder, utveckling och miljö, i Sydafrika,
- svenskt seminarium om kärnvapenfrågor samt
- bidrag till FN-relaterat arbete för nedrustningsfrågor.

Stöd åt utredningar, seminarier, utgivande av publikationer m.m. är ett väsentligt instrument för att främja och informera om den svenska utrikespolitiken och för att bidra till att föra det

internationella nedrustningsarbetet, icke-spridningsarbetet och rustningskontrollarbetet framåt.

För år 2001 har anslaget beräknats till 2 259 000 kronor.

Tabell 3.25 Beräkning av anslaget 5:10 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	1 659
Överföring från anslaget 5:13	600
Förslag 2001	2 259

3.8.11 5:11 Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling

Tabell 3.26 Anslagsutveckling för 5:11 Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling

Tusental kronor

1999	Utfall	8 268	Anslags-sparande	1 436
2000	Anslag	9 000	Utgifts-prognos	10 436
2001	Förslag	9 000		
2002	Beräknat	9 000		
2003	Beräknat	9 000		

Anslaget finansierar stöd till organisationer och stiftelser i syfte att främja studier och information om nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor. Regeringen beslutar om fördelning av medel från anslaget i enlighet med förordningen (1993:983) om statligt stöd för information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling, samt de ändringar som införts i denna genom förordning (1996:824). Bidrag lämnas till organisationer och stiftelser som organisationsstöd eller projektbidrag. Stödet omfattar ämnesområdena nedrustning och rustningskontroll, konflikthantering samt andra säkerhetspolitiska ämnen inom ramen för ett vidgat säkerhetspolitiskt synsätt. 1999 års anslagssparande beror dels på att beviljade bidrag inte rekvirerats, dels på att organisationer återbetalat outnyttjade medel vid slutredovisningen av äldre projekt. Anslagssparandet beräknas tas i anspråk under innevarande budgetår.

Regeringens överväganden

Stöd enligt förordningen utgick under budgetåret 1999 till 15 organisationer och 64 projekt. För budgetåret 2000 har beslut fattats om stöd till 15 organisationer och 74 projekt.

Regeringen finner det väsentligt att kunskap, intresse och engagemang för frågor som rör global och europeisk säkerhet stimuleras. Stödet till organisationer och stiftelser för detta ändamål fyller därför en viktig funktion. En förutsättning för att stöd skall lämnas är att det främjar verksamhet som är av allmänt intresse och har en god spridningseffekt. Sammantaget bedöms uppställda mål ha uppfyllts väl inom den givna budgetramen. Stödet bedöms ha haft god spridningseffekt. Denna bedömning görs på grundval av den kontinuerliga rapportering som sker av pågående projekt samt den slutredovisning som inkommer för avslutade projekt.

För år 2001 har anslaget beräknats till 9 000 000 kronor.

Tabell 3.27 Beräkning av anslaget 5:11 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	9 000
Förslag 2001	9 000

3.8.12 5:12 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tabell 3.28 Anslagsutveckling för 5:12 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tusental kronor

1999	Utfall	20 755	Anslags-sparande	
2000	Anslag	20 948	Utgifts-prognos	20 948
2001	Förslag	21 373		
2002	Beräknat	21 757 ¹		
2003	Beräknat	22 193 ¹		

¹ Motsvarar 21 373 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 21 373 tkr i 2001 års prisnivå.

Syftet men de statliga insatserna är att genom forskning i konflikt- och samarbetsfrågor bidra till förståelsen av betingelserna för fredliga lösningar av konflikter för en stabil fred.

Regeringens överväganden

Stockholms internationella fredsforskningsinstitutets (SIPRI) bedriver forskning i konflikt- och samarbetsfrågor. Institutets forskning under budgetåret 1999 har främst inriktats på tre huvudsakliga områden; konfliktförebyggande och regional säkerhet; militära utgifter, vapenproduktion och vapenhandel (institutets kärnverksamhet); ickespridning och internationell säkerhet inom detta projekt innefattas studier av såväl massförstörelsevapen som konventionella vapen, däribland antipersonella minor).

Inte minst genom sin årsbok har SIPRI bidragit till att sprida kunskap om de frågor som berör dess forskning. SIPRI:s verksamhet under budgetåret 1999 ligger väl inom ramarna för målet. Det finns dock behov av att bättre anpassa institutets verksamhet till de frågor som utmärker utvecklingen inom freds- och konfliktrelaterade processer efter det kalla kriget, och som är av betydelse för konfliktförebyggande.

Regeringen har under en längre tid för SIPRI understrukit vikten av att Institutet säkerställer en högre grad av extern finansiering för att minska beroendet av statliga medel. Under 1999 externfinansierades lönekostnader och fasta utgifter med 2 500 000 kr, vilket motsvarade omkring 20% av dessa kostnader. Prognosen för andelen extern finansiering för år 2000 och 2001 är lägre. För att upprätthålla institutets verksamhet bör anslaget ligga kvar på samma reala nivå för budgetåret 2001.

För år 2001 har anslaget beräknats till 21 373 000 kronor.

Tabell 3.29 Beräkning av anslaget 5:12 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	20 948
Pris- och löneomräkning	404
Teknisk justering ¹	21
Förslag 2001	21 373

¹ Vid anslagsberäkningen har en teknisk justering gjorts av anslaget. Justeringen har genomförts för att kompensera för ändring i sättet att beräkna premier för de statliga avtalsförsäkringarna.

3.8.13 5:13 Forskning till stöd för nedrustning och internationell säkerhet

Tabell 3.30 Anslagsutveckling för 5:13 Forskning till stöd för nedrustning och internationell säkerhet

Tusental kronor

1999	Utfall	11 593	Anslags-sparande	89
2000	Anslag	11 177	Utgifts-prognos	11 036
2001	Förslag	10 781		
2002	Beräknat	11 019 ¹		
2003	Beräknat	11 268 ²		

¹ Motsvarar 10 781 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 10 781 tkr i 2001 års prisnivå.

Ändamålet med anslaget är att tillföra regeringen teknisk och vetenskaplig sakkunskap för att Sverige genom nationella och del i internationella insatser skall kunna aktivt till att föra det internationella nedrustningsarbetet, ickespridningsarbetet och rustningskontrollarbetet framåt.

Regeringens överväganden

Under året har Sverige aktivt deltagit i förhandlingarna i Genève om ett kontrollsystem för 1972 års avtal om förbud mot bakteriologiska (biologiska) och toxinvapen med bl.a. bistånd från teknisk expertis från FOA med syfte att uppnå ett effektivt kontrollsystem för avtalet. Förhandlingarna under 2001 kommer att behöva intensifieras för att kunna slutföras under hösten inför granskningskonferensen för avtalet.

Arbetet med att förbereda ikraftträdandet av provstoppsavtalet omfattar bl.a. svensk ledning av den arbetsgrupp som ansvarar för verifikationsförberedelserna genom en expert från FOA. Inom FOA fortsätter arbetet för att upprätta ett svenskt nationellt datacenter för provstoppsavtalet i enlighet med Sveriges åtaganden under avtalet.

Förhandlingarna i nedrustningskonferensen om ett produktionsförbud mot klyvbart material för kärnvapenändamål har ännu inte kunna påbörjas. FOA:s tekniska förberedelser under året och publikationer i relation till detta har fått stort genomslag internationellt.

FOA bedriver dessutom forskning avseende metoder för verifikation under både provstoppsavtalet och ett framtida avtal om förbud mot produktion av klyvbart material.

Ett trovärdigt och aktivt deltagande från svensk sida i det internationella arbetet på området kräver tillgång till erforderlig teknisk och vetenskaplig expertis. Det tekniska och vetenskapliga underlag som FOA bidragit med under året har varit av den kvalitet att det direkt kommit till användning i förhandlingar. Under budgetåret 2001 bör FOA vara berett att även lämna tekniskt och vetenskapligt stöd i eventuella förhandlingar om ett produktionstopp för klyvbart material för kärnvapenändamål och till internationellt intensifierat arbete rörande spridning av långräckviddiga missiler. Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 10 781 000 kronor.

För år 2001 har anslaget beräknats till 10 781 000 kronor.

Tabell 3.31 Beräkning av anslaget 5:13 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	11 177
Pris- och löneomräkning	204
Överföring till 5:10	-600
Förslag 2001	10 781

3.8.14 5:14 Utrikespolitiska Institutet

Tabell 3.32 Anslagsutveckling för 5:14 Utrikespolitiska Institutet

Tusental kronor

1999	Utfall	10 216	Anslags-sparande	
2000	Anslag	11 511	Utgifts-prognos	11 511
2001	Förslag	11 710		
2002	Beräknat	10 699		
2003	Beräknat	10 913		

Anslaget finansierar Utrikespolitiska institutet (UI), vars verksamhet syftar till att främja intresset för internationella frågor samt öka kunskapen om detta ämne genom forskning och information till allmänheten.

Regeringens överväganden

Utrikespolitiska Institutets verksamhet under budgetåret 1999 har främst bedrivits med följande fyra inriktningar: forskning, utbildning, program- och konferensverksamhet, publikationer samt bibliotek och arkiv.

En samlad bedömning av effekterna av institutets verksamhet är att UI på samtliga fyra verksamhetsområden spelar en viktig roll i främjandet av intresset för och uppbyggnaden av kunskap kring internationella frågor.

UI:s verksamhet har de senaste fem åren gått med underskott som finansierats med anslags-sparande. Bokslutet för år 1999 innebär ett underskott på 2 168 000 kr, jämfört med 1998 då underskottet var 603 000 kr. Huvudförklaringarna till det senaste årets underskott är ett sämre försäljningsresultat än beräknat, ökade personalkostnader samt ökade avskrivningar. Därtill pekar UI på ett långsiktigt strukturellt underskott i verksamheten (bl a hyreshöjningar samt stigande personalkostnader).

UD:s bidrag till UI för verksamhetsåret 2000 ökade temporärt till följd av UI:s prekära finansiella situation.

Ett villkor för förra årets ökning var att en tätare dialog mellan UI och UD om Institutets framtid utvecklades samt att UI:s arbete med att finna externa finansörer intensifierades. UI:s arbete med att säkerställa en högre grad av extern finansiering har inte lett till några mer substantiella tillskott.

Beslut om ett eventuellt förnyat extra bidrag från UD för år 2001, bör fattas i ljuset av en bedömning av dels konsekvenserna av en eventuell avveckling av verksamhet, dels möjligheterna för UI att på medel- och lång sikt utvecklas i riktning mot ett större oberoende vad gäller statliga medel, dels Sveriges behov av ett oberoende institut som UI, särskilt i ett EU-ordförandeskapsperspektiv.

Regeringens överväganden

Behovet av en långsiktig strategi för UI:s framtida finansiering kvarstår. Mot bakgrund av UI:s svåra finansiella situation och de särskilda krav som ställs på Institutet till följd av Sveriges EU-ordförandeskap våren 2001 gör regeringen bedömningen att den tillfälliga förstärkningen som gjordes av anslaget år 2000 bör kvarstå för år 2001. Ökningen föreslås att även för år 2001 finansieras genom en tillfällig omfördelning från anslaget 5:15 till anslaget 5:14. Detta belopp återförs till anslaget 5:15 år 2002.

För år 2001 har anslaget beräknats till 11 710 000 kronor.

Tabell 3.33 Beräkning av anslaget 5:14 för 2001*Tusental kronor*

Anslag 2000	10 311
Pris- och löneomräkning	199
Omfördelning från 5:15	1 200
Förslag 2001	11 710

3.8.15 5:15 Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse

Tabell 3.34 Anslagsutveckling för 5:15 Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse*Tusental kronor*

1999	Utfall	4 925	Anslags-sparande	1 394
2000	Anslag	4 493	Utgifts-prognos	5 510
2001	Förslag	4 603		
2002	Beräknat	5 907		
2003	Beräknat	6 026		

Anslaget finansierar dels forskarprogrammet på Utrikespolitiska Institutet (UI) som bedrivs enligt särskilt avtal mellan UI och staten, dels ett temporärt extra bidrag till UI till följd av Institutets prekära finansiella situation (se under anslaget 5:14 ovan). En del av anslaget används också för forskning om europeisk säkerhet – inklusive utbytestjänstgöring med Utrikesdepartementet och internationell seminarieverksamhet – i samarbete med Totalförsvarets forskningsinstitut eller andra forskningsinstitut.

Regeringens överväganden

Forskarprogrammet vid UI sysselsatte under 1999 sammanlagt ett dussintal forskare och gästforskare och ledde till publicering av forskningsrapporter samt till doktorsavhandlingar, konferenser och seminarier. Programmets effekter har i förhållande till anslagets storlek varit betydande. Programmet har genom sin placering vid UI bl a kompletterat den forskning som bedrivs av UI:s tillsvidareanställda forskare och lett till synergieffekter som förbättrat möjligheterna för en vidareutveckling av UI:s forskningsverksamhet.

Mot bakgrund av den aktuella svåra finansiella situationen för UI samt de särskilda krav som ställs på Institutet till följd av Sveriges EU-

ordförandeskap våren 2001 gör regeringen bedömningen att förra årets förändringar inom anslagsfördelningen bör kvarstå för budgetåret 2001. Regeringen föreslår att de medel som avsatts för direktstöd till enskilda forskare under verksamhetsåret 2001 används för att finansiera den föreslagna ökningen av anslaget till UI för år 2001.

För år 2001 har anslaget beräknats till 4 603 000 kronor.

Tabell 3.35 Beräkning av anslaget 5:15 för 2001*Tusental kronor*

Anslag 2000	5 693
Pris- och löneomräkning	110
Omfördelning till 5:14	-1 200
Förslag 2001	4 603

3.8.16 5:16 Inspektionen för strategiska produkter

Tabell 3.36 Anslagsutveckling för 5:16 Inspektionen för strategiska produkter*Tusental kronor*

1999	Utfall	16 078	Anslags-sparande	882
2000	Anslag	17 375	Utgifts-prognos	17 995
2001	Förslag	17 404		
2002	Beräknat	17 769 ¹		
2003	Beräknat	18 159 ²		

¹ Motsvarar 17 404 tkr i 2001 års prisnivå.² Motsvarar 17 404 tkr i 2001 års prisnivå.

Anslaget finansierar Inspektionen för strategiska produkter (ISP) vilken ansvarar för den kontroll som föreskrivs i lagen (1992:1300) om krigsmateriel och lagen (1998:397) om strategiska produkter med tillhörande förordningar, samt rådets förordning (EG) nr 3381/94 av den 19 december 1994 om upprättandet av en gemenskapsordning för kontroll av varor med dubbla användningsområden. Inspektionen skall också vara nationell myndighet inom ramen för FN:s förbud mot kemiska vapen (CWC). Inspektionen prövar förvaltningsärenden avseende kontroll av krigsmateriel och varor med dubbla användningsområden.

En annan huvuduppgift för ISP är informationsverksamhet på exportkontrollens område.

Inspektionen har till sitt förfogande dels det parlamentariskt sammansatta exportkontrollrådet, dels det tekniskvetenskapliga rådet.

Kostnader för verksamheten täcks av avgifter som redovisas mot särskild inkomsttitel på statsbudgeten. Avgiften tas ut av företag vars produkter omfattas av kontrollen över krigsmateriel och varor med dubbla användningsområden. Statskontoret har på regeringens begäran granskat avgiftssystemet och lämnat vissa förslag på ändringar.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.37 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 1999	16 912		16 912	
Prognos 2000	18 123		18 123	
Budget 2001	18 661		18 661	

Regeringens överväganden

Det är regeringens bedömning att ISP säkerställt att exportkontrollens syften uppnåtts samt att Sveriges internationella åtaganden fullföljs inom ramen för ISP:s verksamhetsområde.

Det ökade samarbetet mellan europeiska länder förväntas medföra en gradvis konvergens i den förda politiken. Samtidigt medför utvecklingen att inslaget av internationellt samarbete på exportkontrollområdet ökar betydligt i omfattning.

Regeringen finner det väsentligt att ISP fortsätter att förnya verksamheten i syfte att leva upp till de ökade kraven på extern informationgivning, den ökade omfattningen av internationellt samarbete på området samt den fortsatta utvecklingen av licenshanteringssystemet. Anslaget föreslås uppgå till 17 404 000 kronor budgetåret 2001.

För år 2001 har anslaget beräknats till 17 404 000 kronor.

Tabell 3.38 Beräkning av anslaget 5:16 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	17 375
Pris- och löneomräkning	232
Teknisk justering	-203
Förslag 2001	17 404

3.8.17 5:17 Europainformation m.m.

Tabell 3.39 Anslagsutveckling för 5:17 Europainformation m.m.

Tusental kronor

1999	Utfall	18 263	Anslags- sparande	8 757
2000	Anslag	21 800	Utgifts- prognos	30 557
2001	Förslag	21 800		
2002	Beräknat	7 800		
2003	Beräknat	7 800		

Anslaget finansierar informationsverksamhet om den europeiska integrationen. En viktig uppgift är att bedriva ett aktivt informationsarbete om regeringens EU-politik och om aktuella EU-frågor. En annan uppgift är att göra information tillgänglig för en bred allmänhet och tillgodose de behov som finns av att följa EU-arbetet. Informationsansvaret omfattar EU-arbetet inom hela Regeringskansliet. Allmänheten är den primära målgruppen för informationsinsatserna.

Verksamheten består bland annat av produktion av informationsmaterial om svensk EU-politik och EU-samarbetet, webbplats, seminarier, fördelning av projektbidrag och praktisk information om euron. Syftet är att öka kunskaperna om EU och om den politik regeringen för i EU för att på så sätt stimulera Europadebatten. Kunskaper om EU-samarbetet är en förutsättning för att medlemskapet skall kunna utnyttjas till fullo av såväl enskilda som företag och organisationer.

Regeringens överväganden

Anslaget syftar till att öka kunskaperna hos den svenska allmänheten om regeringens EU-politik och om aktuella EU-frågor.

Information om EU till den svenska allmänheten har fortsatt hög prioritet och bedrivs med hög ambitionsnivå. Till de sakområden som prioriteras i informationsarbetet hör EU:s framtid med reformfrågorna och utvidgningen samt den RK-gemensamma informations- och kultursatsningen i samband med ordförandeskapet.

Det informationsarbete som hittills har bedrivits, med bland annat en ökad produktion och bredare spridning av information om regeringens EU-politik och aktuella frågor, har i stort uppfyllt de mål som sattes upp för verksamheten.

En förändring i verksamheten är att anslaget under en treårsperiod (1999-2001) också ska användas för praktisk information om euron. Målet är att öka kunskaperna om euron bland allmänheten och hos små och medelstora företag om hur de kan påverkas av den nya valutan.

Till det mest prioriterade området under 2001 hör information om Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd. Anslaget för år 2001 är beräknat så att regeringen skall kunna bedriva en informationsverksamhet med fortsatt hög ambitionsnivå som riktar sig till den svenska allmänheten.

Anslaget beräknas för år 2001 uppgå till samma belopp som 2000. För år 2002 ska en ny helhetsbedömning göras av behovet av EU-information till den svenska allmänheten. Sverige har då varit medlem i EU i sju år och ordförande i EU för första gången. Den efterfrågan på information som förutses i samband med ordförandeskapet kommer sannolikt därefter att ändra karaktär.

En avvägning av hur inriktningen på och ansvaret för informationsverksamheten ska se ut och vilka resurser som krävs framöver måste avgöras utifrån efterfrågan och det behov som då och i framtiden kan finnas av särskilda satsningar. Till detta avser regeringen återkomma.

Tabell 3.40 Beräkning av anslaget 5:17 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	21 800
Förslag 2001	21 800

3.8.18 5:18 Föreningen Norden

Tabell 3.41 Anslagsutveckling för 5:18 Föreningen Norden

Tusental kronor

1999	Utfall	7 128	Anslags- sparande	
2000	Anslag	7 128	Utgifts- prognos	7 128
2001	Förslag	7 128		
2002	Beräknat	7 128		
2003	Beräknat	7 128		

Från anslaget utbetalas medel till Föreningen Nordens verksamhet. Föreningen Norden bedriver en omfattande informationsverksamhet som kan utnyttjas för att göra det nordiska regeringssamarbetet mer känt.

Regeringen har under 1998, 1999 och 2000 genom särskilda beslut beviljat stöd till informationsverksamheten vid Arena Norden. Nordiska ministerrådet beslutade 1999 att etablera s.k. informationsfönster, där information om det nordiska samarbetet kan tillhandahållas, i Stockholm, Oslo och Köpenhamn. Ett avtal har ingåtts mellan ministerrådet och Föreningen Norden/ Arena Norden om driften av en sådan informationsverksamhet i Stockholm. Verksamheten startade i maj 2000.

Regeringens överväganden

Regeringen anser att Föreningen Nordens verksamhet är värdefull och fyller en väsentlig funktion då det gäller att sprida information och ge det nordiska samarbetet en folklig förankring. Föreningen är också en central samarbetspartner vid genomförandet av samnordiska aktiviteter/program.

För år 2001 har anslaget beräknats till 7 128 000 kronor.

Tabell 3.42 Beräkning av anslaget 5:18 för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	7 128
Förslag 2001	7 128

Bilaga 5.1

Sveriges samlade bidrag till FN

Bilaga 5.1

Sveriges samlade bidrag till FN

Innehållsförteckning

5.1	Sveriges samlade bidrag till FN	5
-----	---------------------------------------	---

Tabellförteckning

1.1 Sveriges samlade bidrag till FN	5
---	---

5.1 Sveriges samlade bidrag till FN

Tabell 1.1 Sveriges samlade bidrag till FN
Miljoner kronor

Myndighet	FN-organisation	1997	1998	1999	0/F ¹
1.	JUSTITIEDEPARTEMENTET				
	WIPO	1,1	1,2	1,1	0
2.	UTRIKESDEPARTEMENTET				
	FN:s reguljära budget	93,5	102,3	91,4	0
	FN:s fredsbevarande operationer	92,8	68,3	79,9	0
	UNIDO	10,5	8,0	8,5	0
	Kemvapenkonventionen	5,7	6,2	4,2	0
	Övriga obligatoriska bidrag	2,5	6,3	2,7	0
	Fredsbevarande insatser	623,0	192,8	153,7	F
	Fred och återuppbyggnad	22,0	-	28,6	F
	DHA/UNOCHA	-	13,0	5,0	F
	GEF	151,0	-	-	F
	HABITAT	5,0	5,0	5,0	F
	IFAD	38,0	28,0	6,1	F
	ITC	5,0	6,0	7,5	F
	UNAIDS	25,0	37,0	36,5	F
	UNCDF	40,0	42,0	42,0	F
	UNDCP	32,0	35,0	35,0	F
	UNDP	460,0	470,0	490,0	F
	UNESCO	2,0	29,0	-	F
	UNFPA	116,0	125,0	140,0	F
	UNHCR	248,5	260,0	370,0	F
	UNICEF	283,0	250,0	265,0	F
	UNIFEM	5,0	5,0	8,0	F
	UNRWA	130,0	145,0	150,0	F
	Världsbanken/IDA	966,0	907,0	865,5	F
	WFP inkl. IEFR/PRO	200,0	180,0	90,0	F
	WHO/PSA	3,0	-	-	F
	WMU	-	-	-	F
	UNEP	20,0	-	21,1	F
	Övrigt	34,0	-	-	F
Sida	FAO	46,0	39,0	73,0	F
"	HABITAT	0,6	-	0,8	F
"	IAEA	3,1	3,2	0,8	F
"	ICTP	5,0	19,0	5,0	F
"	ILO	20,0	-	41,0	F
"	ITC	2,9	0,3	2,1	F
"	IUCN	33,5	34,6	21,0	F
"	Mekong k	14,5	1,8	12,7	F

Myndighet	FN-organisation	1997	1998	1999	0/F ¹
"	UNDCP	1,9	5,1	2,6	F
"	UNDHA	45,0	45,0	14,3	F
"	UNDP	264,0	236,0	269,0	F
"	UNEP	3,3	5,5	5,0	F
"	UNFPA	9,0	-	6,2	F
"	UNHCR	96,0	138,0	30,0	F
"	UNICEF	340,0	225,0	218,0	F
"	UNIDO	2,2	1,7	-	F
"	UNIFEM	1,7	-	-	F
"	UNOCHA	19,5	7,0	42,5	F
"	UNRISD	5,3	5,0	5,0	F
"	UNRWA	10,7	-	-	F
"	UNSO	-	-	-	F
"	UNV	5,0	5,7	2,8	F
"	Världsbanken/IDA	212,0	155,0	365,0	F
"	WFP	62,0	40,0	52,0	F
"	WHO/PSA	102,0	93,0	112,0	F
"	WIPO	-	0,5	0,1	F
"	WMU	17,2	19,5	20,5	F
"	PAHO	80,0	30,0	69,4	F
"	Övrigt	62,1	31,0	53,0	F
		<i>5 078,0</i>	<i>4061,8</i>		
3.	FÖRSVARSDEPARTEMENTET				
	Fredsfrämjande truppinsatser ²		472,0	672,4	F
4.	SOCIALDEPARTEMENTET				
	WHO	38,4	33,5	37,1	0
	" för rapportering om läkemedelstillverkning	2,6	2,6	1,6	0
		<i>41,0</i>	<i>36,1</i>		
5.	UTBILDNINGSDEPARTEMENTET				
	UNESCO	33,1	30,5	28,7	0
6.	JORDBRUKSDEPARTEMENTET				
	FAO	31,3	32,9	28,5	0
7.	NÄRINGSDEPARTEMENTET				
	ILO	20,5	22,3	20,1	0
	WIPO	3,1	4,2	4,3	0
	Internat. Studiegruppen f. bly och zink	0,2	0,2	0,2	0
	Internat. Studiegruppen f. nickel	0,2	0,2	0,2	0
	IMO	1,5	1,5	1,5	0
	OTIF	1,3	0,02	0,6	0
	IRCA	-	0,01	0,01	0
	Luftfartsverket				
	ICAO	3,2	4,0	2,6	0
	Post- & Telestyrelsen				
	" ITU	13,8	14,3	15,6	0
	" UPU	3,0	3,2	3,2	0

Myndighet	FN-organisation	1997	1998	1999	0/F ¹
		<i>46,8</i>	<i>49,93</i>		
8.	MILJÖDEPARTEMENTET				
	Miljöfonden	20,0	20,0	20,0	F
SMHI	WMO	4,1	1,1	4,4	0
	Övrigt	3,1	3,9	5,4	F
		<i>27,2</i>	<i>25,0</i>		
TOTALT SUMMA		5 258,5	4 709,43	5 172,01	

¹O=obligatoriskt bidrag, F=frivilligt bidrag

²I beloppet ingår av FN-mandaterad verksamhet.

Bilaga 5.2

Förteckning över
Sveriges utlandsmyndig-
heter samt
ackrediteringar för de
Stockholmsbaserade
ambassadörerna

Bilaga 5.2

Förteckning över Sveriges utlandsmyndigheter samt ackrediteringar för de Stockholmsbaserade ambassadörerna

Innehållsförteckning

5.2 Förteckning över Sveriges utlandsmyndigheter samt ackrediteringar för de Stockholmsbaserade ambassadörerna.....	5
I. Beskickningar	5
II. Delegationer.....	6
III. Karriärkonsulat	6
IV. Stockholmsbaserade ambassadörer	6

5.2 Förteckning över Sveriges utlandsmyndigheter samt ackrediteringar för de Stockholmsbaserade ambassadörerna

I. Beskickningar

(sidoackrediteringar inom parentes)

Abidjan

(Ouagadougou, Freetown, Monrovia)

Addis Abeba

(Djibouti, Asmara)

Alger

Amman

Ankara

(Baku)

Athén

Bagdad**)

Bangkok

(Rangoon, Vientiane, Phnom-Penh)

Beirut*)

Belgrad

(Skopje)

Berlin

Bern

(Vaduz)

Brasilia

(Paramaribo)

Bryssel

Budapest

Buenos Aires

(Asunción, Montevideo)

Bukarest

Canberra

(Wellington)

(Port of Spain, Georgetown, Paramaribo)

Colombo*)

Dakar

(Banjul, Bissau, Praia, Bamako, Conakry)

Damaskus

(Beirut)

Dar es Salaam

(Antananarivo)

Dhaka

Dublin

Gaborone

(Maseru)

Guatemala

(San Salvador, Tegucigalpa, Belmopan)

Haag

Hanoi

Harare

Havanna

Heliga Stolen

(San Marino)

Helsingfors

Islamabad

Jakarta

Kampala

Kairo

(Alexandria *****) , Khartoum)

Kiev

(Chisinau)

Kinshasa

(Bangui, Brazzaville, Libreville, Malabo,

N'Djamena, Yaoundé)

Kuala Lumpur

Kuwait

(Abu Dhabi, Doha, Manama)

Köpenhamn

Lagos

(Accra, Niamey, Porto Novo, Lomé)

Lima

(La Paz)

Lissabon

Ljubljana

London

Luanda

(Sao Tomé)

Lusaka

(Lilongwe)

Luxemburg

Madrid

(Andorra la Vella)

Managua

(San José, Panamá)

Manila

(Koror)

Maputo

(Mbabane)

Mexico

Moskva

(Astana, Asjchabad, Bisjkek, Jerevan,

Minsk, Tasjkent, Tbilisi, Dusjanbe)

Nairobi

(Bujumbura, Kigali, Moroni, Victoria, Mogadis-
hu)

New Delhi

(Colombo, Kathmandu, Thimphu, Malé)

Oslo

Ottawa

(Nassau)

Paris

Peking

(Ulan Bator)

Prag
(Bratislava)
Pretoria
(Port Louis)
(Pyongyang***)
Rabat
(Nouakchott)
Reykjavik
Riga
Riyadh
(Muscat, Sana)
Rom
(Tirana, Valletta)
Santafé de Bogotá
(Caracas, Quito)
Santiago de Chile
Sarajevo
Seoul
Singapore
(Bandar Seri Bagawan)
Sofia
Tallinn
Teheran
Tel Aviv
(Nicosia)
Tokyo
(Majuro, Pohnpei)
Tunis
Vientiane*)
Vilnius
Warszawa
Washington
Wien
Windhoek

II. Delegationer

Sveriges ständiga representation vid Europeiska Unionen (EU) i Bryssel

Sveriges ständiga representation vid Förenta nationerna i New York

Sveriges ständiga representation vid de internationella organisationerna i Genève

Sveriges delegation vid Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) i Paris

Sveriges ständiga representation vid Europarådet i Strasbourg

Sveriges ständiga delegation vid Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) i Wien

III. Karriärkonsulat

- a) Generalkonsulat
Gdansk
Hamburg
Hongkong (Macau)
Istanbul.****)
Jerusalem
Los Angeles
New York
S:t Petersburg
Shanghai
- b) Konsulat
Mariehamn

IV. Stockholmsbaserade ambassadörer

De tre sändebuden har följande ackrediteringar:

1. Basseterre (St Christopher och Nevis), Bridgetown (Barbados), Castries (St Lucia), Georgetown (Guyana), Kingston (Jamaica), Kingstown (St Vincent och Grenadinerna), Port-au-Prince (Haiti), Port of Spain (Trinidad och Tobago), Roseau (Dominica), Santo Domingo (Dominikanska Republiken), St George's (Grenada), St John's (Antigua och Barbuda).
2. Apia (Västra Samoa), Nuku'alofa (Tonga), Suva (Fiji), Honiara (Salomonöarna), Port Moresby (Papua Nya Guinea), Port Vila (Vanuatu).
3. Tripoli (Libyen)*****

*) Beskickningen förestås av en chargé d'affaires

**) Beskickningen är tills vidare obemannad

***)) Har utsänd personal

****)) Omvandlas under första hälften av 2001

*****)) Svenska institutet i Alexandria

*****)) med placering i Kairo

Bilaga 5.3

Nya anslagsbenämningar

Bilaga 5.3

Nya anslagsbenämningar

Innehållsförteckning

Bilaga 5.3: Nya Anslagsbenämningar	5
--	---

Bilaga 5.3: Nya Anslagsbenämningar

Av tabellen nedan framgår benämningen på anslagen åren 2000 och 2001. Syftet med tabellen är att underlätta övergången till de nya benämningar som följer av att politikområden införts.

Tabell 1.1 Anslagsbenämningar 2000 och 2001

Benämning 2000	Benämning 2001	Anslaget namn
A1	5:1	Utrikesförvaltningen
A2	5:2	Nordiskt samarbete
A3	5:3	Ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. samt diverse kostnader för rättsväsendet
B1	5:4	Bidrag till vissa internationella organisationer
B2	5:5	Nordiska ministerrådet
B3	5:6	Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)
B4	5:7	Fredsfrämjande verksamhet
C1	5:8	Svenska institutet
C2	5:9	Övrig information om Sverige i utlandet
D1	5:10	Utredningar och andra insatser på det utrikespolitiska området
D2	5:11	Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling
D3	5:12	Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)
D4	5:13	Forskning till stöd för nedrustning och internationell säkerhet
D5	5:14	Utrikespolitiska Institutet
D6	5:15	Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse
E1	5:16	Inspektionen för strategiska produkter
E2	5:17	Europainformation m.m.
E3	5:18	Föreningen Norden